

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Spodnji Štajer je odgovoril.

13. t. m. se je vršilo na Sp. Štajerskem nič manj ko 34 shodov. Bilo je kakor ob časih najživahnejšega volilnega boja. Boj bijemo sicer tudi sedaj — proti našemu narodnemu in gospodarskemu sovražniku, nemškonacijonalni kliku v štajerskem deželnem zboru. Proti tej kliku v prvi vrsti, kajti nemški narod kot takšen nima z njo ničesar opraviti. Nemški kmetje in delavci ravno tako obsojajo in zaničujejo vladajočo deželnozbornsko nemškonacijonalno kliko kakor slovenski; značilno in za nas žalostno je, da hoče sedaj ta klika pregovoriti nekakere prodane slovenske duše, da bi jo branile in zagovarjale, ker ne najde pri lastnih rojakih na deželi in večidel tudi v mestih nobene zaslombe. V boju smo torej — in moramo si biti v polni zavesti posledic tega boja. Narodna stranka ne stoji na stališču, da bi ljudstvu zakrivala posledice boja slabšega z močnejšim; na 12 shodih se je včeraj resno in trezno presodilo vzroke, posledice in morebitne šanse tega boja, povedalo se mu je, kdo ga je začel, a — tistega razburjenja in obsojanja slov. poslancev, katerega so prerokovali naši manjši in večji renegetski lističi, ni bilo nikjer. Nasprotno, volilci so uvideli, da se je začel končni boj med slovenskim in nemškim Štajerjem za našo samoupravo; uvideli so, da je škoda, katero bodo morda trpeli, malenkostna v primeri z visokimi cilji in načeli, v znamenju katerih smo začeli ta boj. V naša srca je prišlo spoznanje velikega časa, ki ga živimo sedaj avstrijski Slovani; na severu, na jugu in vzhodu se je začela gibati slovanska zavest in milijoni vstajajo iz spanja, vprašajoč, čegava je država, v kateri živimo? I naše ljudstvo se vzbuja in vprašuje, čegav je naš rodovitni, zeleni Spodnji Štajer? Ali naj to ostane na veke pašalik male klike v Gradcu ali se naj razvije v svobodno, veselo napredujočo deželo? Ne bodimo sedaj malenkostni, bodimo vstajni in odločni! Ne prodajajmo sedaj svojih načel za skledico leče, za male koncesije! Slabše ko je, ne more postati — ali če bomo vzdržali, bo tudi zmagala naša pravična stvar nad nasiljem in krivico. Ljudstvo je na naših 12 shodih popolnoma odobrilo boj v Gradcu, katerega podpira tudi naš poslanec dr. Kukovec, odobrilo pa je tudi trezno in premišljeno taktiko, katero je zastopala v tem vprašanju »Narodna stranka«. V naslednjem podamo kratka poročila o poteku shodov.

Shod v Celju.

Otvoril ga je predsednik krajevalne organizacije Narodne stranke g. dr. Božič in mu objednem na željo zborovalcev tudi predsedoval. G. dr. Božič je opozoril, da zborujemo v resnem času; imamo se odločiti, ali so naši poslanci pravilno ravnali ali ne, ali odobravamo korak dr. Kukovca, da je podpiral obstrukcijo ali ne. — Besedo je dobil prvi gosp. dr. Kukovec, ki je govoril o vzrokih obstrukcije slov. poslancev ter pokazal njeno upravičenost na nešteti vzgledih, kako nemška večina izrablja slovensko ljudstvo. Izvajal je, da je mir v deželi nemogoč, ako Nemci svojega mišljenja nasproti nam ne spremenijo, ako se ne spremenijo sedajni sistem v deželni upravi. Mi nočemo nasilstva, ampak pravico. Gospodarska sila in potreba je velika. Nemci to občutijo ravno tako kot Slovenci. Naša naloga pa je sedaj, da boj, ki smo ga začeli, častno do konca izvedemo. Ta boj ni šala in ne otročarija in nima namena dokazovati Nemcem naše junaštvo in trdost naših pesti. Celi slovenski del dežele mora biti v tem trenutku velik bojni tabor, naš boj mora biti splošen, globoko zamišljen, vztrajen in odločen. — Le v teh momentih tiči ona silna moralna moč, ki nas mora voditi do zmage, le v teh momentih si bomo mogli iskati tudi tolažbe pri morebitnem porazu. Bojujmo se tedaj vsi, naprednjaki in klerikalci. Naše stališče je in ni isto: mi smo manjšina in opozicija, katera se je sicer boju priklopila, katera pa si bode tudi zanaprej ohranila pravico do kritike in obsodbe tega, kar ne bo prav. Boj je začela večina in ga vodi večina; ona je tudi odgovorna za izid. Konečno je še poslanec omenjal dobre posledice boja za narod in njegovo zvezo z boji na Češkem in na Dunaju. — Gosp. dr. Božič je omenjal blagodejne posledice obstrukcije na narodno zavest; g. Omeiner je opisoval hudo škodo, ki jo napravijo zajci po zimi in si je želel spremembo

lovskega zakona. G. dr. Božič je na to pojasnjeval, kako je nemška večina skovala sedajni lovski zakon. Konečno je predlagal g. Lesničar po kratki utemeljitvi resolucijo, ki je bila ob velikem navdušenju soglasno sprejeta. G. dr. Božič se je med živahnimi živijo klici pristrčno zahvalil g. dež. posl. dr. Kukovcu za njegov krasni govor in spretno zastopanje stranke v dež. zboru.

Shod v Kapli. Prostorna gostilniška soba pri g. Kumerju je bila polna poslušalcev — bilo jih je gotovo nad 100 — ko je gosp. Apat otvoril s primernim nagovorom zborovanje. Za predsednika je bil izvoljen gosp. Jernej Radišek, ki je dal kot prvemu govorniku besedo gosp. držav. poslancu Robleku. Gosp. Roblek je ob veliki pozornosti poslušalcev obrazložil naše stališče do nemškonacijonalne večine v štajerskem deželnem zboru, ki nam niti najprimitivnejših zahtev ne izpolni, ki je pa nad vse postrežljiva napram Srednje in Zgornje Štajerski. Obstrukcija je več ko utemeljena in je tudi ob primernem času izbruhnila; dežela je v slabem finančnem položaju, slabo gospodarstvo Nemcev je zakrivilo velik deficit. Da poplačajo svoje dolge, hočejo Nemci zvišati doklade, z obstrukcijo se jim je to onemogočilo in dosledno izvedena obstrukcija bo provzročila tudi, da dežela niti pivske doklade v sedanjih višini pobirati ne bo smela, ko poteče provisorij, kajti, kar je na Češkem prav, to bo tudi za nas veljalo. Vlada Čehom ni hotela naredbenim potom dovoliti še vnaprej pobiranje pivskih doklad, pravi, da je treba v to deželnega zakona, težko bo sedaj zastopati na Štajerskem drugo stališče. — H koncu svojega govora je zahteval gosp. Roblek, da mora biti meščanska šola v Zalcu na vsak način poprej zagotovljena, predno odnehamo z obstrukcijo ter poziva vse poslance k najodločnejšemu boju. Gosp. dr. Lipold je obrazložil stališče, ki ga zavzema Narodna stranka v boju Slovencev zoper štajerski deželni odbor in nemško-nacijonalno večino v Gradcu. Nato se je sprejela soglasno in z navdušenjem predlagana resolucija. Govoril je še gosp. dr. Karba, ki je pozival k najodločnejšemu boju in zahteval, da se v tem boju ne sme poprej odnehati, predno se nam krivični sistem ne spremeni. Na to se je g. Apat zahvalil gosp. drž. poslancu Robleku za njegova izvajanja, kar so zborovalci z navdušenjem odobraval. Na to je zaključil g. predsednik lepo uspelo zborovanje.

Shod v Trbovljah

je lepo uspel. Zbralo se je pri Kukenbergu krog 200 zborovalcev. Predsedoval je g. ravnatelj G. Vodusek. Dež. poslanec dr. Kukovec je obširno razpravljal o dogodkih v deželnem zboru. Resolucija se je soglasno sprejela.

Shod v Trnovljah

je bil povoljno obiskan. O splošno političnem položaju in o položaju v deželnem odboru sta govorila gg. dr. Božič in dr. Kalan. Govoril je tudi gosp. Anton Mahen. Rezolucija je bila soglasno sprejeta.

Shod v Središču.

Na shodu Narodne stranke pri Zidariču v Središču se je zbralo lepo število volilcev. Gosp. župan Šinko je pozdravil navzoče in dal besedo dr. Gvidonu Sernecu, odvetniku v Ormožu, kateri je v enournem govoru poročal o zadnjih dogodkih v štaj. dež. zboru in o njeni potrebi obstrukcije slov. poslancev. Občinstvo je vzelo izvajanja z odobravanjem na znanje. Rezolucija Nar. stranke se je sprejela jednoglasno. Nato je zaključil gosp. župan Šinko pomemben shod.

Shod v Grobelnem.

Nedeljski shod je bil prav dobro obiskan. Zbralo se je okoli 60 samih mož volilcev iz Grobelnega, Št. Vida, Št. Jurija in tamkajšnje okolice. V imenu okrajnega odbora Nar. Str. in šentvidskega županstva pozdravi navzoče preds. Čulek, omenjajoč vzrok današnjih shodov, ki se vršijo po vsem slov. Štajerju od obeh strank, ter povdarja — da je skupnemu sovragu — mogoč le primeren skupen odpor. — Nemec vidi le Slovenca — in tega hoče uničiti, da doseže svoje požrešne in umazane namene. Glavni govornik g. dr. Karlovšek slika delovanje slov. poslancev v štaj.

dež. zboru, — kruto zatiranje Slovencev. — Tretjina nas je — plačujemo tretjino dež. doklad — a podpor nam ne dajo nobenih —, pač pa nam hočejo še zvišati dež. doklade. Edino slov. kmet. šolo — ki so jo naši poslanci že davno izposlovali, so dolgo let zavlačevali, — a zdaj nam jo še sponašajo. Naševa slov. potrebe — ki bode sicer marsikatera vsled odpora slov. dež. posl. odpadla, — a to nas ne sme vstrašiti. Za borih par kronc Slovenci nismo dobili. Ne rabimo nemškega denarja — zahtevamo pa, da se nam izplačujejo potrebne podpore iz naše lastnine. Odločno zahtevamo za sebe isto pravico — ki gre vsakemu sodelžanu. Velepos. Podgoršek iz Št. Jurja omenja zanemarjenost cest po slov. Štajerju. Celo celjsko glav. ima samo 2 cesti, kojim prispeva dežela polovico. Že pred 40 leti obljubljena cesta iz Pristave čez Zibiko, Ločnico na Grobelno je še danes samo na papirju, med tem ko so jih po nem. Štaj. napravili gotovo čez 100. Sam dež. inž. Eichkitz mu je obljubil zadevo poganjati — a vse še grobno molči. Pos. Urleb pa omenja slabo gospodarstvo dež. bolnic, kjer se mora vsako zdravljenje drago plačevati. — Ako nimaš nič, te ne sprejmejo. In če imaš samo jedno kravo, ki ti je za življenje lastne obitelji krvavo potrebna — pa ti jo prodajo — samo, da dobi dežela svoje — od Slovencev. — Preds. Čulek še slika germansko nasilje — na Slovence v obče — omenja češki jez na severu — slovanski na jugu — ki še edina sedaj uspešno zabranjujeta nemški most do Adrije — ter predlaga resolucijo, ki se je soglasno in navdušeno sprejela. G. dr. K. še omenja nemško gospodarstvo pri naših deželnih kopališčih Slatina in Dobrna, kjer ni prostora za nobenega slov. uradnika — ter postopanje tujih uradnikov pri naših oblastnjah. Povdarja, da s Slovenci zamore le Slovencev domačin uspešno poslovati. H koncu še pozivlja predsednik vse navzoče — da, povejo vse kar so danes slišali doma tudi svojim sosedom in vsem sotrpinom — pozivljajoč jih na skupen odpor — proti skupnemu sovražniku. Slišala se je povsem le jedna sodba, jeden glas: današnji shod je bil lep, veličasten in takih si želimo še več.

V Vuzenici

se je vršil shod pri g. županu Mravljaku. Vsled posebnih krajevnih razmer je bil obisk slabši, vendar so se zbrali najvrlejši možje iz Vuzenice in okolice na pogovor. Predsedoval je starosta g. Verdnik p. d. Levovnik, k dnevnemu redu pa je govoril g. Miloš Stibler. Rezolucija je bila sprejeta soglasno.

V Šmartnem pri Slovenjgradu

se je vršil shod popoldne ob 4. uri v F. Kacovi restavraciji. Udeležba je bila jako lepa. Predsedoval je g. Ivan Kac, podpredsednik je bil g. Fr. Verduik, zapisnikar pa g. Jakob Vrečko. K dnevnemu redu je govoril g. Miloš Stibler. Podal je kratek pregled petdesetletnega krivičnega postopanja nemške večine v dež. zboru ter utemeljil sedanjost obstrukcijo. Primerjal je našo deželo z drugimi dvojezičnimi in je pokazal, kako se godi nemškim in kako slovanskim manjšinam v posameznih kronovinah. Postopanje vlade, ki podpira na Štajerskem večino, na Češkem manjšino, ker je slednja — nemška. Govornik strogo obsoja, da poslanci kmečke zveze niso obvestili o nameravani obstrukciji tudi dr. Kukovca, saj se je vendar šlo za zadevo izredne narodne važnosti. Nato utemeljuje z gospodarskega in z stališča narodnostnega miru zahtevo po samoupravi Slov. Štajerja. Mnogo dela bo sicer še treba, predno bomo to dosegli, a doseči moramo. Mnogo se bomo morali pripravljati na to. O ganizirajmo se v izobraževalnih društvih, naročajmo „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“. Izobrazba je predpogoj vsega napredka. Pa tudi na drug način sodelujmo za uresničenje zahtev po samoupravi: letošnje ljudsko štetje in „Svoji k svojim!“.

Rezolucija je bila sprejeta soglasno. Omenjamo, da je bil navzoč tudi šmartninski gosp. župnik. G. Verdnik p. d. Pöderžan je v lepih, poljudnih besedah razlagal, kako upravičen je boj proti nemški večini v deželi ter je povdarjal, kako potrebno je, da v tem vprašanju nastopata obe stranki edino. Obširno je razlagal veliki pomen izobrazbe za kmetovalca in kmečko ljudstvo vobče

ter je žel za svoja izvajanja mnogo priznanja. — Shod v Šmartnem pri Slovenjgradcu je bil prav lep.

Pri Sv. Barbari v Halozah

se je vršil pri Korenjaku sijajno obiskan shod. Vsi prostori so bili natlačeni. Bilo je nad 200 ljudi. Predsedoval je posestnik Koletnik. Prvi govornik je med splošnim odobravanjem razpravljal o dogodkih v deželni zboru, o vzrokih obstrukcije itd. Drugi govornik pa je govoril splošno o političnem položaju, o kmetijski samopomoči, o samoizobrazbi itd. Resolucija se je sklenila soglasno in se je shod brez vsakega nasprotstva mirno zvršil.

Shod v Župeleveh.

Pri Mišku Janežiču se je zbralo okrog 200 ljudi. Predsedoval je bizeljski župan g. Iv. Malus. O dogodkih v deželni zboru je spregovoril med splošnim odobravanjem g. dr. Stiker iz Brežic. Nadučitelj g. Pečnik je razpravljal o samopomoči v vinski krizi, upravitelj vinarske zadruge v Celju pa o vinskem združništvu splošno in vinarski zadruzi v Celju. Govorila sta še zg. Zevnik (o zvišanju tarifov na Južni železnici) in Pečnik st. z Bizeljskega. Resolucija se je soglasno sprejela in ji tudi pristaši nasprotne stranke niti najmanj niso ugovarjali.

Shoda v Žetalah

se je udeležilo do sto zavednih mož in mladeničev iz vseh žetalskih občin ter nekaj žen in deklet. Predsedoval je g. Miha Mikolič. Zborovalci so z zanimanjem in razumevanjem sledili izvajanjem govornikov ter jih mestoma burno odobravalali. Ogorčeno so obsojali postopanje nemške večine, ko jim je urednik g. Spindler na podlagi števil dokazoval, da je gomilila deželnozborska nemškonacijska večina doslej skozi desetletja krivico na krivico proti Slovincem, da ni storila ničesar za naše kulturne potrebe in istotako skoro ničesar za naše gospodarske potrebe, s posebnim ozirom na kmetijstvo. — Isto je dokazal drugi govornik g. dr. Zdošek glede nastavljanja uradništva pri deželnih uradih v Gradcu in posebej tudi na deželnih zavodih po Spod. Štajerskem. Oba govornika sta na podlagi teh podatkov dokazala potrebo obstrukcije, drugi govornik pa je v svojem govoru tudi dokazal, da so klerikalni poslanci v svojem kluboven sklepu veliko premalo zahtevali od nemške večine. Rezolucija se je med splošnim odobravanjem soglasno sprejela.

Shod v Rogateu

je pokazal, da se za obstrukcijo slovenskih poslancev v Gradcu zanimajo tudi „nemškomisleči“ rogaški obrtniki, celo socijalni demokratje, in seveda tudi Štajerčijanci iz okolice. Slednjih so kake 4 poslali nemški tržani na shod nemira delat, kar pa se jim je seveda ponesrečilo. Ko je urednik Spindler na podlagi števil dokazal, da so slovenski poslanci bili v pravici pričetni proti Nemcem boj, so za predlagano resolucijo, v kateri se obsojajo krivice nemške večine proti Slovincem, se odobrava postopanja slov. poslancev, se zahteva ločitev od Gradca in se izreka zahvala poslancu narodne stranke in stranki sami, glasovali razun treh Štajerčevcev vsi zborovalci. Ko so še nekateri zborovalci izrazili različne želje, se je shod zaključil.

Resolucija,

sprejeta na nedeljskih ljudskih shodih Narodne stranke.

Na javnem shodu Narodne stranke zbrani zborovalci z obžalovanjem konstatirajo, da večina štajerskega deželnega zbora in štajerski deželni odbor že desetletja dosledno zavračajo izpolnitev najpriprostejših narodnih, kulturnih in gospodarskih zahtev štajerskih Slovincov ter izražajo svoje skrajno ogorčenje zaradi krivičnih nakan nemškonacijske večine zoper Slovence ob priliki zadnjega zasedanja štajerskega dež. zbora zaradi nameravanega prikrajšanja Slovincov v deželni proračunu. V teh razmerah odobravamo najostrejši odpor slovenskih poslancev zoper nemško nasilje in zahtevamo, da vstrajajo v najodločnejšem boju zoper sovražni sistem v upravi dežele ne le poslanci brez ozira politične smeri, ampak tudi vse politične in druge organizacije. Izražamo svoje trdno prepričanje, da je povoljna rešitev nevzdržljivega stanja deželne uprave mogoča le z dosledno izvedbo narodne samouprave. Hvaležno odobravamo postopanje poslanca Narodne stranke v deželni zboru, kakor tudi vodstvo Narodne stranke in strankinega časopisja v vprašanju odpora zoper Slovincem sovražni sistem deželne uprave ter pozivamo vse somišljenike, da vztrajajo v začetem boju.

Slovenskim občinam

ob progi državne železnice Celje—Spodnji Dravograd v uvaževanje!

Med najlepše bisere zelene Štajerske lahko štejemo našo zemljo, koder se vije proga državne železnice Celje—Spodnji Dravograd. Po večini ima tudi ta košček lepe naše domovine že slovensko lice razven jedne pege, katera se vleče po njej: samonemških napisov na postajah in na vozovih. Tejsramoti naši moramo enkrat za vselej napraviti konec, kajti tujec, ki se vozi po naši zemlji, naj tudi vé, da je ta zemlja slovenska! Dober del rešitve tega vprašanja sloni na vaših ramah, slovenske občine! Dolžnost vaša naj bi bila, pri prvi prihodnji občinski seji skleniti protest proti temu kršenju enakopravnosti od strani državne oblasti in izročiti protest bodisi državnim poslancem vašim bodisi pa ga vposlati direktno na ministerstvo železnice na Dunaju. Storite to vse občine, druga za drugo, kajti samo tako nam je upati na konečno ugodno rešitev tega za nas toli sramotnega vprašanja. Stvar naših poslancev pa bo, o se bno intervenirati pri železniškem ministerstvu in ne bo jim toli težko izsiliti ugodno rešitev, ako vse povrsti nastopite v dosego naših pravic. Protest, katerega vpošljete železniškemu ministerstvu na Dunaj ali pa izročite vašim poslancem, se naj glasi sledeče:

Železniško ministerstvo — Dunaj.

Občina na Spodnjem Štajerskem, ki leži blizu proge državne železnice Celje—Spodnji Dravograd, kar najodločnejše protestira proti

ponemčevalnim težnjam državne oblasti na omenjeni progi ter zahteva 1) odstranitev samonemških postajnih napisov na progi Celje—Velenje in njih nadomestitev z dvojezičnimi; 2) odstranitev samonemških napisov v vozovih in na vozovih ter njih nadomestitev z dvojezičnimi; 3) odstranitev samonemških razglasov za potujoče občinstvo in njih nadomestitev z dvojezičnimi; 4. domače, slovenskega jezika v polni meri zmožno uradništvo, katero razume jezik prebivalstva v samoslovenski občini; 5) dvojezičen napise na postajah v Celju in Spodnjem Dravogradu. Sklenjeno v občinski seji dne

Pečat

Podpis:

Pripomnimo ponovno, da je samo tedaj, če stori vsaka občina svojo dolžnost, upati na končni uspeh. — **Slovenske občine, v boj za pravice maternega jezika!**

Iz političnega sveta.

u Državni zbor bo imel prvo sejo 24. tm. Na dnevnem redu je proračun in rekrutna predloga. Ta teden se vrše pogajanja med vlado in poslanci zaradi preosnove ministerstva in delavne večine v zbornici. Mnogo slovenskih poslancev je že na Dunaju, kjer se vrše važna posvetovanja.

u Hrvatski deželni zbor (sabor) se po dolgem času sestane 21. tm. Sklenil bo med drugim razširjenje volilne pravice. Dozdaj je bilo na Hrvatskem volilcev v sabor komaj 75.000, po novi postavi bi jih bilo komaj 250.000. Splošna volilna pravica bi to še ne bila, pa prvi pot k njej.

u Na Ogrskem snuje ministerski predsednik Khuen novo stranko proti Košutovcem in Justovcem. Pridružili so se mu že nekateri odlični politiki.

u Kreta. Poroča se, da so evropske vele-vlasti stavile Turčiji predlog, naj proda Kreta za primerno svoto Grški. Turčija se še ni odločila.

u Med Rusijo in Avstrijo se je doseglo, kakor se poroča, sporazumljenje in zblizanje in sicer na podlagi sledečih načel: 1) ohranitev sedajnega stanja na Balkanu, 2) podpora sedajne turške vlade, 3) prosti razvoj balkanskih držav.

u Srbski prestolonaslednik Aleksander je bil ob priliki svojega obiska pri bulgarskem carju v Sofiji sprejet z velikimi častmi. Splošno je mnenje, da bo njegov obisk veliko pripomogel k trajnemu prijateljstvu med slovanskima narodoma Srbom in Bolgarom.

u Vendar vojska! Iz Carigrada se poroča, da Turčija z veliko naglico popravlja ceste proti Bolgariji, da bi bile pripravne za prevažanje težkih topov. Tudi kliče rezerviste pod crožje in jih pošilja na mejo Bolgarske.

LISTEK.

Metež.

Ruski spisal A. S. Puškin.

(Dalje).

Stari Gavril Gavrilovič in Praskovja Petrovna sta se zbudila in vstala. Pripravila sta samovar in Gavril Gavrilovič je poslal deklico, naj poizve od Marje Gavrilovne, če je zdrava in če je dobro počivala. Deklica se je vrnila in naznanila, da je gospodična slabo počivala, da ji je sedaj bolje in da pride takoj k njim v hišo. V resnici so se odprla vrata in Marja Gavrilovna je pozdravila očeta in mater.

»No, kako je s tvojo glavo, Maša?« je vprašal Gavril Gavrilovič. — »Bolje, očka«, je odgovorila Maša. »Ti si včeraj v resnici hudo zbolela, Maša«, je rekla Praskovja Petrovna. — »Mogoče, mami-ca«, je odgovorila Maša.

Dan je pretekel srečno, toda na noč je Maša že zopet onemogla. Poslali so drugi dan v mesto po zdravnika. Prišel je na večer ter našel bolnico v omedlevici. Napadla jo je silna vročina in uboga bolnica se je nahajala dva tedna ob robu groba.

Nihče v hiši ni vedel ničesar o nameravanem begu. Pisma, ki jih je prejšnji večer napisala, so bila sežgana; njena sobarica ni nikomur ničesar povedala, boječ se jeze staršev. Svečenik, odstavljene zastavonoša, brkasti zemljemerec in mladi ulanec so bili skromni, a ne zastojni. Voznik Tereška ni nikoli preveč govoril, še v pijanosti ne. Na ta način bi ostala vsa ta stvar tajna. Toda Marja Gavrilova je med tem, ko je v bolezni bledela, vso svojo tajnost razkrila. Vendar, njene besede so bile tako nerazumljive, da je mati, ki se ni odstranila od njene postelje, mogla iz njih le toliko razbrati, da je bila njena hčerka do smrti zaljubljena v Vladimira Nikolajeviča in da je najbrž ta ljubezen kriva njene

bolezni. Posvetovala se je s svojim možem in z nekaterimi sosedi in slednjič so prišli vsi do zaključka, da je bila taka usoda določena Marji Gavrilovni, da usodi niko ne uide, da uboštvo ni zlo, da se usoda ne igra z bogastvom, ampak s človekom in temu podobno.

Med tem je gospodična ozdravela. Vladimira že dolgo ni bilo v hišo Gavril Gavrilovič. Bal se je navadnega sprejema. Poslali so mu veselo novico in mu naznanili nepričakovano srečo, da soglašajo z ženitvijo. Toda kako je bilo začudenje Nenarodovcev, ko so dobili v odgovor napol blazno pismo! Naznanil jim je, da ne bo nikoli več prestopila njegova noga praga njih hiše. Prosil jih je tudi, naj pozabijo nesrečo, vsled katere mu ostane le še smrt v tolažbo. Čez nekaj dni so zvedeli, da je šel Vladimir k vojakom v armado. To se je zgodilo leta 1812.

Dolgo niso smeli tega naznaniti komaj ozdraveli Maši. Ona ni nikoli omenila Vladimira. Minilo je že nekoliko mesecev, ko je, bravši njegovo ime v številu odlikovanih in težko ranjenih pod Borodinom, padla v omedlevico in bali so se, da se ne bi vrnila vročnica. Vendar, hvala Bogu, omedlevica ni imela zlih posledic.

Toda še druga nesreča jo je obiskala: Gavril Gavrilovič je umrl, postavivši njo za dedinjo vsega imetja. Toda to je ni utešilo; delila je svojo srčno bolest s Praskovjo Petrovno; obe ste zapustili Nenarodovo, kraj nesrečnih spominov in se odpeljali na . . . sko posestvo.

Snubači so tudi tu obkroževali ljubeznivo in bogato nevesto, a ona ni dala nikomur niti najmanjšega upanja. Mati ji je včasih prigovarjala, naj si izbere moža; Marja je zmajala z glavo in se zamislila. Vladimira že ni bilo na svetu; umrl je v Moskvi dan poprej, predno so pridrli tja Francozi. Kar jo je spominjalo nanj, zdelo se je Maši sveto. Hranila je vse stvari, ki so jo spominjale nanj: knjige, ki jih je on nekdaj bral, njegove risbe, slike, note in verze,

prepisane zanjo. Sosedi, zvedevši vse to, so se čudili njeni stanovitnosti in z radovednostjo pričakovali junaka, ki naj bi se veselil slednjič zvestobe te prave Artemide. Med tem je bila vojna slavno končana. Ruski polki so se vračali izza meje. Ljudstvo jim je tekalo naproti. Godba je igrala zmago-slavne pesmi. Častniki, ki so odšli v vojno skoro še kot otroci, se vračajo sedaj odrasli, z zaslužnimi križci na prsih. Vojaki se veselo pogovarjajo med seboj, semtertja mešajoč v govor kako nemško oziroma francosko besedo. Nepozabni čas! Čas slave in navdušenosti! Kako silno je bilo rusko srce pri besedi domovina! Kako sladke so bile solze svidenja! S kako enodušnostjo smo zjediniili čuvstva narodnega ponosa in ljubezni do vladarja! Toda zanj — kak je bil ta čas!

Žene, ruske žene so bile takrat brez primere. Njih navadna hladnost je izginila. Njih navdušenost je bila v resnici velika, kadar so, srečajoč zmagovalce, kričale: hura!

In kvišku so metali čepice.

Kdo izmed častnikov ni spoznal, da je dolžan ruski ženi veliko hvale? . . . V taistem času je žive-la Marja Gavrilovna z materjo v . . . ski guberniji in se ni brigala za to, kako sta obe stolici slavili prihod vojakov. Toda v okrajih in vaseh je bila obča navdušenost mogoče tem živahnjša.

Povedali smo že, da je bila Marja Gavrilovna, ne glede na njeno hladnost, ravno tako obkrožena s snubači. Toda morali so odstopiti, ko se je oglašil v njenem domu ranjen huzarski polkovnik Burmin, z Jurjevim redom na prsih in z neko zanimivo blestjo na obrazu, kakor so pravile tamošnje gospodične. Bilo mu je okoli 26 let. Pripeljal se je na dopust na svoje posestvo, ki se je nahajalo v bližini posestva Marje Gavrilovne. Marja Gavrilovna ga je zelo spoštovala. V njegovi bližini je njena navadna zamišljenost oživila.

Konec prihodnjic.

u Vseslovanski shod se vrši 7. jul. v Sofiji. —

u Nadškofa Dvornika v Zadru v Dalmaciji je papeška kurija odstavila, ker se ni hotel ukloniti odredbi, da bi odpravil staroslovansko bogoslužje.

u Prejšnji turški sultan Abdul Hamid je na smrtni postelji. Omračil se mu je um in je vsak čas pričakovati smrti.

u Dunajski župan Lueger je zopet nevarno zbolel. Bil je operiran.

u Zračno vojno brodovje si zgradi Rusija. Akcijo vodi veliki knez Aleksander Mihajlovič. Pobiralo se bo po celem Ruskem.

Beleške.

u Sedem milijard rubljev, t. j. krog 25 milijard kron premoženja imajo razni samostani na Ruskem, ljudstvo pa gladu umira. Trotje!

u Ali duhovniki niso dolžni pokorščine škofom? Naši klerikalni politiki v duhovskih oblekah zahtevajo brezpogojno pokorščino ljudstva nasproti duhovščini. Sedaj pa se nam naj dovoli povedati sledeči zanimiv slučaj: V goriškem deželnem zboru so slovenski klerikalni poslanci pod vodstvom duhovnika dr. Gregorčiča v zvezi z laškimi liberalci (med katerimi so tudi očitni brezverci!) proti laškim klerikalnim poslancem, ki jih vodi prošt dr. Faidutti. Nedavno se je šlo za glasovanje o ustanovitvi deželne hranilnice za Goriško. Laški klerikalni poslanci so bili proti, in sam goriški nadškof dr. Sedej je prišel v zbornico in govoril proti tej ustanovitvi. Pri nas pravijo duhovniki ljudstvu: kar škof reče, to je sveto. A to pravilo ne velja za klerikalne slovenske poslance na Goriškem in za duhovnika dr. Gregorčiča, zakaj vsi ti so glasovali proti škofu in za predlog laških liberalcev. Ko bi kaj takega storil kak slovenski napredni poslanec: jutri že bi se praznil na dnu pekla!

u Samouprava Spod. Štajerja. Nemci so se mnogoštevilnih shodov, posebno pa sklenjenih resolucij z minule nedelje tako prestrašili, da so v prvem trenutku samo čvrsto psovali in zabavljali. Sedaj so si pa reč malo premislili in sinoči nam obljubuje „Tagespost“ — samoupravo s pristavkom seve, da mi tega daru itak ne bomo sprejeli, ker bi si ne mogli na Spod. Štajerju sami vzdrževati šol, bolnišnic, sirotišnic itd. Se bomo za to reč zanimali in malo pogledali, kaj pravijo številke. Potem bomo pa Nemce — prijeli za besedo! In konečno, da bi ne bilo kakega nespozumljenja: razume se, da se naših mest in trgov na Spod. Štajerju ne sme izločiti iz autonornega slov. dela dežele, ker so slov. gospodarska središča. No, napredek je že vsejedno, da nas „Tagespost“ ne imenuje izdajalce dežele, ako zahtevamo samoupravo! Štajerski Nemec rabi kakor njegov brat Tirolec dolgo časa za to, da se spametuje, pa počasi že gre!

Občni zbor okr. konjerejske družbe za Štajersko se vrši dne 28. febr. ob 2. uri pop. v hotelu pri slonu v Gradcu.

u Nemška surovost. Dne 10. t. mes. se je sešel pisec teh vrst v Gradcu v gostilni „Zum Schwan“ (Annenstrasse) slučajno s štirimi rojaki Slovenci. Sedeli smo skupaj za mizo in se mirno in tiho pogovarjali, seveda slovensko. Ko zaslišita slovensko govorico dva, na drugem koncu mize sedeča Nemca, planeta po koncu kakor bi ju gad pičil, češ, da s slovensko govorico provociramo in da naj nemško govorimo, sicer nas izzirajo iz dvorane. Mirno se jim je povedalo, da nekateri naši rojaki nemško ne razumejo in toraj moramo z njimi slovensko govoriti, toda nič ni pomagalo. Vsi navzoči Nemci (po številu okoli 100) so se vzdignili in nas začeli psovati s takšnimi priimki, na kakoršnih je bogat le nemški jezik. Grozili so nam s palicami, vrčki, steklenicami itd. Vsi natakariji so se takoj postavili na stran Nemcev. Ko pride gospodar sam, smo mu povedali, kako nasilno se z nami ravna, toda on nam reče, da naj se odstranimo, ker nam on ne more nič pomagati. Ni nam kazalo družega kakor oditi; toda ako bi morali iti skozi sobo, bi bili v smrtni nevarnosti, ker je bila nemška druhal vsa razdivjana in je komaj čakala, da plane po nas. Komaj smo se zmuzali skozi stranska vrata. Zahtevali smo od gostilničarja, da nam pove imena napadalcev, toda on je rekel, da jih ne pozna. V takšnih razmerah živijo Slovenci v Gradcu! Ako hočeš biti življenja varen, zataji svoj jezik in govori nemško, sicer te pobijejo kakor psa. Ali se res ne da temu opomoči? Krvavo potreben bi bi Slovencem

v Gradcu lokal, kjer bi se lahko brez skrbi zbirali in prosto gibali, sicer je vsak napredek Slovencev v Gradcu nemogoč. Kakor sem slišal, so v zgoraj omenjeno gostilno dosedaj radi zahajali tudi Slovenci. Nosili so gostilničarju denar — in sedaj se tako z njimi ravna! Prosimo, da ta dopis ponatisnejo vsi slovenski listi!

u Nemškoniacionalna zagrizenost pri graškem „Verbandu“. Nek vinogradnik iz B. je naročil od vodstva „Verbandove“ vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu vzorčne steklenice, da bi ponudil „Verbandu“ svoje vino. Z oziroma na to da ima „Verband“ 35 slov. zadrug na Sp. Štajerskem, je mislil vinogradnik, da morajo tam že znati slovenski ter je za to pisal slovenski v Gradcu. Namesto naročenih steklenic pa dobi v dveh dneh nazaj le svojo dopisnico z opombo: Retour B., nicht angenommen, da unverständlich. Pripominimo, da dobi ta „Verband“ od dežele na leto 12 tisoč kron podpore in vrhu tega še deželni denar v obrat, kar mu seveda nese lepe dobičke. Podpora od države je pa še veliko večja. No, le potolažite se, gospodje v Gradcu, bomo tudi še z vami obračunili! Našim vinogradnikom moremo le svetovati in priporočati, da se čim tesneje oklenejo prve južnoštaj. vinarske zadruge v Celju!

u Letaki Ciril-Metodove družbe. Družba pošilja letake, na katerih je ponatisnjen „Slovenčev“ članek proti Ciril-Metodovi družbi s primernim odgovorom. Vsakdo, kdor dobi letak v roke, naj daruje za CMD jedno desetico.

Celjski okraj.

u Poučno-zabavni večer „Slov. delavskega podpornega društva v Celju“ se vrši v soboto 19. tm. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben št. 7). Na dnevnem redu je poleg tamburaških in pevskih točk tudi predavanje „O delavskem vprašanju“. Člane društva, redne in podporne se najvljudneje vabi k polnoštevilni udeležbi. — Enaki društveni večeri se bodo uveli za stalno, vsaj sedaj v zimskem času, in imajo namen buditi v celjskih Slovencih, posebej med člani delavskega stanu, zanimanje za socijalna vprašanja in socijalno delo.

u Gledališka predstava v Celju. V nedeljo 20. svečana se predstavlja v celjskem „Narodnem domu“ znamenita igra „Žetev“, drama v treh dejanjih. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Opozarjamo na to prireditvev da nihče ne zamudi te lepe prilike in si ogleda igro, ki se uprizoni prvič na našem celjskem odru. Torej v nedeljo 20. februarja vse v Celje!

u Dijaška kuhinja v Celju daje letos poprečno vsak dan 54 dijakom kosilo. Ti obedi provzročajo odboru mnogo stroškov na leto, zato se prosijo častiti dobrotniki najuljudneje, da se blagohotno spominjajo »Dijaške kuhinje« pri veseljih in žalostnih prilikah. Slovenski narod potrebuje vsestransko izobraženega naraščaja. Kdor hoče res koristiti in koristonosno nalagati glavnic v narodno korist, naj žrtvuje kaj v prospeh in v izobrazbo svoje narodne mladine. Iz te mladine zrastle bodo uradniki, duhovniki, učitelji, trgovci itd. — zastopani bodo torej vsi stanovi, zato apelujemo tudi na radodarnost vseh stanov brez razločka.

Odbor Dijaške kuhinje v Celju.

u Iz Gomilskega. (Šolski jubilej.) Gomilska šola praznuje letos 100 letnico svojega obstanka. Tukajšnji krajni šolski svet je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, naj se ta pomenljivi jubilej proslavi kolikor mogoče slovesno. V to svrhu se bode vršila dne 22. majnika t. l. predpoldne slovesna zahvalna svečanost v župnijski cerkvi gomilski, istega dne popoldne pa obsežna šolska in ob enem ljudska veselica na prostem. V trajen spomin na ta jubilej osnuje se tudi jubilejski šolski sklad za revno mladino gomilske šole. Obračamo se torej s prošnjo v prvi vrsti do vseh bivših učencev gomilske šole, v drugi pa do prijateljev revne šolske mladine gomilske sploh, naj blagovolijo v ta blagi namen poslati kak prispevek. — Darovi v to svrhu dohajajo dosihmal v dokaj obilni meri. Ako se našim prošnjam odzovejo še ostali bivši učenci gomilske šole, oziroma naši mladinoljubi v toliki meri kakor doslej, potem je temu blagemu početju sijajen uspeh popolnoma zagotovljen. V to pomozi Bog in milosrčnost naših šolskih dobrotnikov.

u Mozirje. Hanzl je priznal dopis „Narodnega Lista“. Prva pot k poboljšanju! — Opravičuje se samo, da ni dosti dobil. No ja! Jakčev Hanzl je pač tudi eden tistih, ki hoče celo roko, če se mu prst pokaže. Smrada od njegovih zakonskih razmer pa ne maram bližje, ker že tako od daleč zadosti smrdi.

u Mozirje. Neki neumnež se je zaletel v Semmel barona. — Vsi, ki ga poznajo ga spo-

štujejo in čislajo, Cesar in kaplan pa ne prideta v poštev, kar se je že večkrat pokazalo. Bodita pametna in boljše bota vozila! — Občinski volilec.

u Šmihel nad Mozirjem. Tukajšnja kmet. podružnica je imela svoj občni zbor 30. jan. t. l. pri Sv. Mihele. Dasi je bilo vreme skrajno neugodno, se je vendar zbralo povoljno število udov iz bližnje in daljne okolice. Predsednik podružnice I. Pušenjak pozdravi prav prisrčno vse navzoče ter poda poročilo o delovanju podružnice v preteklem letu. Podružnica je imela 113 udov, na novo pa jih je pristopilo 16, tako da šteje sedaj 129 udov.

Potom podružnice se je naročilo 60 dreves, 2 sadna mlina, 2 plemenska bika dobila sta se po znižani ceni, 4 plemenski merjasci, 100 kg deteljnega semena, 30 kg lucerne, 30 kg lanenega, 23 kg pesnega, 35 kg travniškega semena. Umetnega gnoja se je naročilo 1 vagon Tomaževe žlindre, 1 vagon kalijeve soli in 1 vagon rudniškega superfosfata. — Vsa ta gnojila so udom za prvotno ceno na razpolago in kdor bi jih hotel dobiti, se naj oglasi pri Ivanu Vajt v Mozirju.

Za zboljšanje planinskih pašnikov je prejel 6 udov 1420 kron, kateri znesek je dotičnikom predsednik podružnice Pušenjak mesca maja izplačal. Eden ud je prejel za polovično ceno 55½ kg travniškega semena. Brezplačno pa so prejeli udje, kateri so se oglasili, 30 kur in 15 petelinov štajerskega plemena. Trem udom pa se je radi pomanjkanja krme za vzdrževanje plemenskega bika izprosila podpora po 50 kron. Za polovico cene so se nakupile tri travniške brane.

Da bi se ljudstvo za kmetijske nanke tembolj zanimalo in zavzemalo, je priredila podružnica več predavanj, pri katerih se je govorilo in razpravljalo o strokah, katere so zlasti za tukajšnjo okolico posebno važne. Tako je predaval potovalni učitelj g. Jelovšek 2 krat v Mozirju in sicer prvokrat o govedoreji, drugokrat pa o svinjereji. O umnem sadjarstvu pa je predaval Fr. Praprotnik v Mozirju, na Rečici, v Kokarjih in v Nazarjih.

Pri zborovanju podružnice dne 5. dec. 1909. se je slovesno izročila častna diploma kmetijske družbe štajerske Francu Praprotniku v priznanje njegovih velikih zaslug, katere si je za napredek kmetijstva obče, zlasti pa za povzdigo umnega sadjarstva v našem okraju pridobil.

V času od 13.—14. septembra se je vršil v Mozirju drenažni tečaj, kojega se je udeležilo 8 obiskovalcev, kateri so dobili po 20 K podpore in sicer 6 od dež. odbora, 1 od podružnice, 1 pa od občinskega odbora v Mozirju. Podružnica je prosila za podporo tudi pri okraj. zastopu in pri nekaterih občinskih odborih, pa brez uspeha. Pač pa je Gornjesavinjska posojilnica v Mozirju podružnici poklonila 20 kron, trgovec R. Pevce pa 25 kron, za koje darilo se obema izreka presrečna zahvala.

Na občnem zboru kmetijske družbe v Gradcu sta podružnico zastopala I. Pušenjak in Fr. Praprotnik. Poslednji je tamkaj utemeljeval od podružnice stavljen predloge. Ker so se isti enoglasno sprejeli, se je nadjati, da se bode družbino glasilo prav v kratkem tako spremenilo, da bode po obliki in vsebini ustrezalo vsem zahtevam dobrega in časa primerne kmetijskega lista.

Po prizadevanju podružnice se je razstavilo na sadni razstavi, katera se je v jeseni lanskega leta priredila v Gradcu, tudi sadje iz tukajšnje okolic in je bilo isto tudi odlikovano z srebrno svetinjo kmet. družbe štajerske. To odlikovanje je gotovo jasen dokaz, kako močno tukaj sadjarstvo napreduje in do kolikega pomena in veljave utegne priti, ako se bode prebivalstvo te tako velevažne kmet. stroke z vse vnemo poprijelo.

Glasom blagajnikovega poročila je imela podružnica 256 kron dohodkov in 168 kron stroškov, tedaj prebitka 88 kron.

Končno so se vršile volitve novega odbora, katere so imele sledeči izid. Načelnikom se je zopet izvolil I. Pušenjak, šol. vodja v Šmihelu, njegovim namestnikom pa M. Šuster, trgovec v Mozirju. Kot tajnik se je izvolil Fr. Praprotnik, kot blagajnik pa Ant. Vajdel. Odborniki so za okolico Brezje Val. Kos in Jak. Veninšek; za okolico Sv. Radegunde Jož. Turč; za Šmihel Jož. Gunčar, župnik, in Val. Rozoničnik; za Belevode Fr. Goličnik; za Leponjivo Janez Atelšek in Pavel Goličnik; za Libijo Martin Leskovšek; za Loke Ant. Klančnik; za Rečico pa Ant. Turnšek

in Ignac Zavolovšek. Vsi ti udje prevzamejo tudi dolžnost, da vsak v svoji okolici pridobiva po družnici nove ude. Kot odposlanca h glavni skupščini kmet. družbe, katera se vrši mesca marca v Gradcu, se izvolita I. Pušenjak in pa Franc Praprotnik.

Iz tega poročila je gotovo dovolj razvidno, kako uspešno in blagosloveno deluje kmet. podružnica na vse strani in kako pospešuje v tukajšnji okolici razne stroke umnega kmetijstva. Zato pa tudi želimo, da bi se vsi tukajšnji kmetovalci podružnice prav tesno oklenili ter v obilnem številu pristopili kot udje. Naj vsak premisli, da se le z združenimi močmi da kaj zdatnega doseči in da se bode naše kmetijstvo in z njim vred naše splošno blagostanje le takrat povzdignilo, ako za ta namen vsi skupno in složno delujemo, ako vsi brez izjeme stanu in stranke posvetimo vse svoje moči blaginji in sreči nam vsem čez vse drage in ljube domačije.

c Pirešica pri Žalcu. Ko so bile zadnjič obč. volitve v Žalcu, se jih je seveda udeležil tudi naš „dični“ občinski tajnik, dasi je bil tisti dan uradni dan v naši občini. — Tri stranke so prišle na občino, in ker naš nezmožni župan ni mogel rešiti njih želj, so morale, ne da bi kaj opravile, oditi domov, nekateri po 1 in pol ure daleč.

c Pirešica pri Žalcu. Že davno so reklamacije za naše bodoče volitve rešene, zato nam je neumljivo, zakaj naš velezaslužni župan še ne razpiše volitev. Bilo bi morda dobro, ko bi c. kr. okrajno glavarstvo v Celju zbudilo našega župana iz zimskega spanja. Slišijo se glasovi, da čaka boljšega vremena. Ali je morda občinskemu potu pot preslaba za dostavljanje glasovnic ali pa še nimate zadosti sigurnih volilcev? Glejte, glejte, da se kmalu vidimo pri volitvah, pri katerih vam utegne slaba presti, kajti mi sicer pomalem vstajamo, a Vas je vendar strah. Na dan torej z razpisom volitve! — Napredni volilci.

c Griže. G. urednik, dajte mi malo prostora, da obrijem kosmatina, ki je ob priliki „pobožnosti“, katera je trajala dva dni, pri nas „pridigal“. Župnik je dobil nekega kapucina. Na pustni dan je je še že šlo, na pepelnico pa je robantil čez „slabe“ časopise in knjige, da nas je kar smeh silil; imenoval teh „slabih“ listov seveda ni. Zato mu povemo mi, da najslabši, kar jih poznamo, so klerikalni listi. Če nam pa ne verjame, pa naj piše našemu župniku, da nam bojo s prižnice naznanili. Zdi se nam, da je na njegovo pepelnico pridigo vplival še prejšnji pustni večer, ali pa so ga maskare zmotile. Sicer pa, ko pridejo kapucini zopet k nam po bernjo, se bomo z njimi samimi zmenili. — Poslušalci.

v Iz Griž. Par besed tistemu, ki se šopiri z umazanim dopisom v „Slov. G.“. Piše namreč, koliko je bilo udeležbe na njihovem shodu. Tistega pa ni napisal, da je bilo precej šolarjev zraven, in mnogo tudi nas naprednjakov, ki smo šli poslušat zato, da se prepričamo, kako bode, in zdaj lahko sodimo laži v „Sl. G.“. Morda misli, ker smo bili naprednjaki tudi zraven, da smo že kar „ajmohtarji“ postali; ti revše ti, kako zelo se motiš! Na „cvetu griških mladeničev“, kakor imenuje dopisnik navzoče, vam res častitamo. — Pravi tudi, da bodo zdaj oni napredni. Revčeki, ko ste še pa tako daleč v temi! — Da bi sprevideli in da bi bili v resnici napredni, to jim želi — eden naprednjakov.

c Kalobje. Marsikateri c. čitateljev morda misli, da smo tukaj vsi zaspali in tudi zgubili našega župnika Kostanjevca; pa se motiš, dragi čitatelj. Ko bi le bil pred nekaj dnevi tukaj, bi videl, kako je bil župnik priden pri beračenju koruze, fižola in drugega. Saj je „dolenjski janez“ dobro vedel za vsako kočico brez usmiljenja. Ko bi ta ljubi pustni praznik ne bil za petami, bi bil gotovo nadaljeval svojo „težavno“ pot, pa spomniti se je moral tudi župnik svojih pitanih pujskov. „Blagi“ župnik je bil že toliko v skrbi, da se ni utegnil že ves čas naučiti niti ene dobro pridige. Najrajši je kar iz glave komika igral, ko je prišel na prižnico. V krčmah in na kolinah pa imata s kuharico itak cele predstave z godbo vred. — Potem pa sta se spomnila, da bota morala enkrat odgovor dati, in sedaj namerava župnik Kostanjevec poklicati misijonarje na pomoč, da bi se lažje ubranil hudih duhov. — Da, da, pokora mu je potrebna!

Umrli je v torek zjutraj v Žalcu g. Lucija Basnič, posestnica, v 83. letu starosti. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj. Ranjka je bila v trgu splošno priljubljena in spoštovana. Rodbini naše iskreno sožalje.

d Na Vranskem je zopet izvoljen za župana trgovec g. Karl Schwentner. Častitamo!

u Iz Št. Jurja ob južni železnici. („Požrešneži in lakomneži ne bodo posedli nebeškega kraljestva.“) — Naš g. župnik zbira sedaj z veliko vnemo denar za — novo cerkev. Seveda ni

to nič napačnega, toda nas ubogih kmetov pa vendar ni treba vedno izžemati. Naš župnik se drzne od vsakega, tudi najrevnejšega zahtevati „dar“. Komaj smo si postavili novo šolo, ki je stokrat bolj potrebna kakor cerkev. — Svetujemo velečastitemu g. imperatorju, naj vendar tudi on kaj daruje; denarja ima vendar toliko, da bi lahko postavil sam dve cerkvi!

u Iz Št. Jurja ob j. ž. — Nedavno sta se srečala stari Nunekov Lantatač in „mladi“ Ranček, (Gastwirt), junak žalostnega spomina izza Rakuschevih postelj. Ranček je stal na pragu župnikovega „katoliškega“ doma in zaspano zrl ter zeval proti župnišču, kot bi pričakoval od ondod pečenih piščet. — „Slabi časi, slabi kšefti, da se Bogu in preblaženi Devici usmili!“ — „Ha Ranček, 'a ti nisem rek': 'usti 'štarijo; 'voja Tilčka ni lepa ko 'Rtinova 'spa! Še 'es, ko sem hotentotengraber, 'mam slabe 'šefte; 'misli: poka je čunka 'rišla 'se s'eče 'rala 'or na 'ritof... Saj vem, 'a 'maš 'labe 'šefte: poka 'ridejo 'spod čapnik pijejo 'irkelc; poka 'ridejo 'spod 'Gang, oni so halstinent, samo 'mandirajo; poka 'ridejo 'spod 'Oksmajster: poka jejo 'olaž pa 'liejo šnops, poka imaš 'razno 'štarijo, 'se pihnati! Poka ferta, Ranček!“ — Mi pa še dostavimo: Varte 'pijo, — bo drkno! —

a Za Narodni sklad je nabral na pustno nedeljo pri Naprudniku v Grižah na domači veselici mladenič Št. Gorišek K 3. — Iskrena hvala!

v Ribličeva sreča. Dne 10. februarja je ujel neki ribič v Voglajni, ki se izliva v Savinjo 13 kilogramov težkega sulca. Ker so redke tolike ribe, kakor je bil ta sulec, v tako malih vodah, ni izključeno, da ga je zadnja povodenj odkod prinesla.

o Drzen rop. Kmet Šket iz Ponikve je minuli četrtek prodal na sejmu v Št. Jurju ob J. ž. par volov za 1.020 K. Šel je nato peš domu proti Št. Vidu. Komaj je bil iz trga, pa je prišel nad njega nek neznani mož in ga je prosil, naj bi mu mešetaril pri neki kravji kupčiji. Kmet je privolil in šel z njim. Na nekem samotnem kraju pa sta se naenkrat prikazala dva tujca, ki sta kmeta pozvala, naj jima vrne ukraden denar. Svojo grožnjo sta podpirala z revolverjem. Moral si je sezuti škornje in se dati preiskati po celem telesu. Pri tem pa sta mu vzela roparja denarnico in škornje tako, da se je moral siromak Šket vrniti bos v Št. Jur. Orožniki zasledujejo celo stvar, pa o storilcih ni nobenega sledu. Po njihovem narečju morajo biti od štajerskohrvaške meje.

v Iz Hrastnika. (Nesreča). Kovača Puncerja trileten otrok se je poparil z vrelo vodo tako močno, da je dan pozneje umrl. Starši, ne puščajte mladine tja, kjer je zanjo nevarnost!

v Škrlatica je močno razširjena med otroci v gornjegrajskem okraju, osobito v občini Nova Štifta, kjer je v pustnem tednu umrlo kar deset otrok za to boleznijo. Šola je zaprta. Ljudstvu priporočamo strogo vzdrževanje tozadevnih zdravniških predpisov, ker se z obiskovanjem hiš, v katerih je ta bolezen, ista vedno bolj širi in postajajo mnogokrat le vsled nepredvidnosti ali celo vsled kljubovanja zdravniškimi predpisi mnogi nadebudni malčki žrtve bolezni.

v Iz Mozirja. Na občnem zboru „Sokola“ je bil izvoljen sledeči odbor. Mesto br. Pevca, ki je vsa častna in delovna mesta pri društvi v Mozirju odložil, je bil izvoljen starostom soglasno dr. Jože Goričar, podstarostom soglasno Avg. Drukar, ckr. notar v Gor. gradu. V odbor pa: br. Matija Goričar, Radivoj Tušak, Peter Miklavc, Franjo Holovar in Franjo Petrič. Namestniki: Alojzij Lončar in Drag. Hicelberger. Tem potom se prav presrečno zahvaljujemo vsem darovateljem, ki so kaj prispevali v puščice, posebno pa še vsem gostilničarjem kakor: g. J. Blaž (15 K), g. A. Stremčanu (6 K), g. Z. Vasle (4 K) ter br. R. Pevcu, ki je nabral največ in sicer 43 K in to skoraj povsem od nemških potnikov. Nazdar!

z V šmarskem okraju uraduje razun 3 vseh 15 občin v nemškem jeziku. Tako poroča „Sloga“. Okraj je pa tudi silno klerikalen.

c Teharje. Tenda-enda! Vendar enkrat! — Tako smo vzklili, ko smo slišali iz zanesljivega vira vest, da se morajo razpisati občinske volitve v naši občini že ta mesec in da se morajo vršiti že meseca aprila t. l. Toliko uspeha sta vsaj imela naša dva zadnja dopisa v crnjem „Nar. Listu“ in sicer v št. 5. in 6. l. 1910, kajti poklicano c. kr. politično oblastvo bo sedaj strogo pazilo na razpis občinskih volitev na Teharjih. Seveda se občinske volitve ne bodo takoj vršile, to pa zaradi ugovorov ali reklamacij proti

volilnemu imeniku, ki se mora celih 14 dni pred volitvami razpoložiti v občinski pisarni na splošni vpogled. — Dosedaj ni bilo dovoljeno prepisovati volilnih imenikov — sedaj pa po novih volitvenih predpisih vsakdo lahko prepiše volitveni imenik in to zaradi tega, ker se morajo volitve tajno vršiti! Kaj so tajne volitve, o tem nekoliko prihodnjč.

Zadnjič smo tudi obljubili pisati že za to številko še nekaj drugega. — Ker pa iz skušnje vemo, da „Nar. Listu“ prostora za take krajevne reči, o katerih smo nameravali za danes poročati, manjka, prosili bomo za prostorček v prihodnji št. ter bomo dopis pravočasno doposlali.

Za danes pa prosimo našega vrlega gospoda državnega poslanca, naj takoj pri otvoritvi državnega zbora vloži interpelacijo na c. kr. vlado na podlagi naših dosedanjih podatkov v št. 5., 6. in 7. „Nar. Lista“, glasečo se približno tako-le: „1. Je-li c. kr. vladi znano, kako se fabricirajo v zadnjem času, posebno na Štajerskem, navidezni — slamnati — občinski volilci III. razreda z nakupovanjem malih gozdičev — parceliranjem tistih na skrajno najmanjše kose — prodajanjem tistih na različne kupovalce — bivajoče v tujih občinah — z izvanredno hitrimi prepisi na kupec v katastru in zemljiški knjigi — ter s tem pripobitvijo volilnih pravic III. razreda v dotični občini, v kateri se take nič vredne parcelice nahajajo? 2. Je-li je taisti znano, da se je v zgoraj navedeno svrhu od nekega zemljišča v katastralni občini Teharje, sodnijski okraj Celje, prodal majhen gozd — in sicer sedaj tvarjajoč vlož. št. 358, 359, 360, i. t. d. do št. 494 katastr. občine Teharje oziroma parc. številke 317/1, 317/2 itd. vkup 135 parcelic — vsaka za navidezno kupnino 12 K, reci dvanajst kron, od katerih ni niti 1/75 vin. letnega davka — kar na eden in isti dan, namreč 24. decembra 1909 l., 135 kupcem — bivajočim v občini Celje, da se je vseh 135 lastnikov v zemljiški knjigi kar per ekspres vpisalo že 29. grudnia 1909, da se je tedaj neverjetno v eni in isti pisarni na eden in isti dan napravilo 135 kupnih pogodb, katero se se morale najmanj 270 krat za zemljiško knjigo in za odmero pristojbin prepisati, da se je katastralna mapa glede prodanih in kupljenih 135 parcelic razdelila že v 3 dneh v svrhu prepisa, odpisa in vpisa v 135 zemljejknjižnih vlogah, kar se do sedaj še ni nikoli zgodilo in 3. Če je vse to c. kr. vladi znano, kaj namerava storiti, da se vse zgoraj navedene, očitno navidezne kupne pogodbe razveljavijo, da se napominanih 135 navideznih lastnikov problematičnih gozdnih parcelic še ne vpiše v volitveni imenik prihodnjih občinskih volitev na Teharjih, da se taistim pred pretekom celega leta — kakor je bilo to dosedaj običajno, ne pripozna nobena volilna pravica na Teharjih, če je nimajo iz kakage drugega vzroka, kakor iz nakupa zgoraj omenjenih parcelic? itd. — Daljni podatki so zmirom na razpolago. — Narodni Teharčani.

c Šmartno ob Paki. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 20. tm. popoldne ob 3. uri v šoli poučno predavanje o sadjereji. V ta namen je naprosila govornika-strokovnjaka. Na dnevnem redu so tudi razne društvene zadeve. — Kmetje, pridite v nedeljo v prav lepem številu k predavanju!

Pojdimo v soboto ob 8. uri zvečer v „Slov. del. podp. društvo“ (Grabem št. 7.) k poučn zabavnemu društvenemu večeru.

Mariborski okraj.

z Slovensko gledališče v Mariboru. Krasna narodna igra s petjem v petih dejanjih „Revček Andrejček“ se uprizori 20. t. m. Uloge imajo tokrat v rokah naši najboljši diletanti, tako da bodo tudi pevske točke prav povoljne. Že to in pa igra sama, ki je stara in priljubljena znanka gledališč, kaže, da bo občinstvo zadovoljno. Bil bi res naravnost greh, ako bi kateri Slovenec izpustil to predstavo.

u Kmečko bralno društvo na Planici pri Framu bode imelo v nedeljo, dne 20. tm. ob treh popoldne v šoli na Planici svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. K temu važnemu zboru, s katerim bi se imelo društvo na novo poziviti vabi vse p. n. ude in prijatelje društva — odbor.

a Poročil se je 7. t. m. v Hočah Fr. Rečnik, veleposestnika sin, z gđco Ano Černe, hčerko gostilničarja v Razvanji.

a Kradež. Krčmarju Rasteigerju v Slov. Bištrici je ukradla 29 letna dekla Polanec, doma od Sv. Duha pri Ločah, 2 tisoč kron in jo je potem s svojim ljubčkom odkurila. V Brežicah pa se je v neki trgovini pri menjavanju denarja tako sumljivo obnašala, da so jo zaprli.

a Od Sv. Jakoba v Slov. gor. Dne 7. t. m. se je poročila tukaj gđc. Amalija Sirk, velepos. hči z g. Josipom Lešnik-om, obč. predstojnikom, gostilničarjem in posestnikom v Radahovi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Častitamo! Pri tej priliki

se je nabralo za Ciril-Metodovo družbo 30 K in za „Dijaško kuhinjo“ v Mariboru 26 K.

u Hočko Pohorje. Pred enim tednom je zmrznil tukajšnji mladi posestnik Doberšek, star 26 let. Samotež so vozili drva iz planine, nazaj grede pa se preveč pokrepčali v kleti. Med potom je zaostal in zaradi pijanosti ni znal dalje; vsedel se je na sneg in zjutraj je bil mrtev.

u Pohorje. Na pustno nedeljo je klical fantalin Rudolf Črepinko naše poštene fante na korajžo. A niso se zmenili zanj. — Brez nikakega vzroka pa je zaždel vrlega narodnega mladeniča Glaserja po glavi in ga prav hudo ranil. Pri sebi je imel bikovec, dva brušena noža in samokres. Bikovec so mu vzeli in izročili orožnikom. — Pa sploh je ta fant velik silovitež, in je že večkrat kašo pihal.

u Pivola. Neki mož podomače Viher se zaganja v „Narodni List“ in pravi, da je preveč divji. No malo potrpljenja. Če ne bo kmalu vtihi, mu bomo nekaj prav tiho na uho povedali. Naj se rajši 'resnicoljubnega Gospodarja' drži, nas pa pri miru pusti!

u Pri Sv. Ani na Kremberku je umrl pretečeni teden 84-letni veteran A. Peklar. L. 1849. je služil na Ogrskem, pozneje na Laškem.

a Posledice predpustnih zabav. Na pepelnično sredo je opazil posestnik Jerot v Zgornji Novi vasi pri Slov. Bistrici, da njegovega 20-letnega sina še vedno ni doma. Šel ga je iskat in ga je res našel v sadovniku v snegu mrtvega. Mrtvec je imel na hrbtu več ran z nožem. Osumili so takoj 19-letnega Petra Krančana iz Skomer, ker so tega videli pozno v noči z Jerotom skupaj. Oba fanta sta plesala pri posestniku Pliberšku in se zaradi nekega dekleta sprla. Krančan je orožnikom priznal svoj čin, „samo pravi da je Jerot napadel njega z nožem, on pa mu je nož vzel in se z njim branil. Krančan je že zaprt.

Iz Slov. Bistrice. Na pustni torek je zahteval že precej vinjeni 19-letni ključ, pomočnik Fr. Gumzej od svojega brata ključ, mojstra I. Gumzeja denar, katerega pa mu ta ni hotel dati. — Došlo je do pretepa, v katerem je 'pa bil Franc tepen. Podal se je na to domu; ko je opazil, da mu brat sledi, je pobil nekaj šip in vstrelil z revolverjem dvakrat na brata, ne da bi ga zadel. Ko so mu vzeli revolver, ga je hotel s kuhinjskimi noži napasti. Razdivjanega fanta je djala policija pod ključ, da je potem na pepelnico premišljal o svojih neumnostih.

z Z meje. Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu obhaja letos svojo desetletnico. Društvo šteje 75 članov (v ustanovnem letu jih je bilo 120) in ima 598 knjig; prebralo se je v 10. letih 6216 knjig. Društvo je pri klerikalni zvezi.

a Iz Maribora. 5. svečana t. l. se je ustanovil tukaj „Slovanski godbeni klub“. S tem je zasigurana mariborskim Slovencem nar. godba, da nam ne bo treba beračiti pri Nemcih za njo. Meseca aprila že priredi velik orkestralni koncert.

a Iz Maribora. „Slovanska Čitalnica“ priredi dne 10. aprila t. l. velik koncert v veliki dvorani „Narodnega doma“. Prosimo, da se ozirajo na to slovenska društva v Mariboru in v okolici.

a Iz Maribora. Odhodnico na čast g. Mišku Reicherju prirede slovenska društva v sredo dne 23. t. m. zvečer v restavraciji „Nar. doma“.

Slovenjegraški okraj.

u Občinske volitve v Šoštanju so se zvršile, kakor smo pričakovali. Nemškutarji so dobili vse tri razrede v roke. To vse vsled obžalovanja vrednih dogodkov zadnjih mescev, ko je v slovenskih vrstah vsled velikih političnih pregreh iz prejšnjih časov na vseh koncih pokalo; na drugi strani so prinesli nemškutarjem zmago seveda tudi znani nad vse zanimivi Woschnaggovi volilni imeniki, s katerimi so bodo bavila še razna oblastva.

a Umrl je v Velenju nemškutarski kovač Švarc, star 62 let. Bil je član tamošnjih nemških društev.

a V Šoštanju je 10. t. m. umrla gospa Olga Woschnagg, ovdovela Jandl, žena najstarejšega šefa usnjarske tovarne Franca Woschnagga.

a Iz Šmartna pri Slovenjgradcu. Dne 8. svečana t. l. je umrl v Šmartnem pri Slovenjgradcu po dolgi mučni bolezni vrli mladenič Franc Kalinšek, mizarski mojster, star 28 tet. Rajni je bil odločni in zvest pristaš „Narodne stranke“. Bodi mu zemljica lahka!

Ljutomerski okraj.

z V Ljutomer pride za okrajnega sodnika dr. Friderik Fehleisen iz Velikovca.

v Nemški hranilnici v Gornji Radgoni, kjer je, kakor je znano največ slovenskega denarja, mora sila huda presti. Dogodilo se je da je zahtevala ista za izplačilo male vloge celo trimesečno odpoved. Kaj je pomagano strankam, ako imajo pri istej naložen denar, če ga pa v sili ne morejo dobiti nazaj?

Brežiški okraj.

o Iz Brežic. Občni zbor obeh Ciril-Metodovih podružnic se vrši v soboto, dne 19. t. m. in sicer ženske podružnice ob 8. uri, moške pa ob pol 9. uri zvečer v pisarni posojilnice. Vabimo tudi rodoljube iz okolice, da se udeležijo občnega zbora.

a Iz Brežic. Večina občin v našem političnem okraju uraduje ter občuje z drugimi oblastmi v slovenskem jeziku. Da ni to pri vseh naših občinah jednako, je kriva največ malomarnost občinskega odbora, oziroma župana, da pusti po svojem tajniku dopisovati različnim oblastim v zmrčvarjeni nemščini. Slučajno nam je prišel v roke sledeči dopis občine Sela na okrajno glavarstvo v Brežicah. „K. k. Bezirkshauptmannschaft Rann. Mit Berichte, dass Johann Meznarič ist bis heutigen Tage nicht mit verbundener Marschrouthe an hiesige Gemeinde zugestellt worden.“

Somit wird der Arbeitsbuch denselben sammt Armutszzeugnisse zurückgesendet.

G. A. Sela 3./2. 1910.“

Upamo, da se bodo naši ljudje vendar enkrat spametovali in uvideli, da smešijo s tem le samega sebe. Najbolje in najbolj hitro bi pa gotovo pomagalo, ako bi okrajno glavarstvo naložilo občini za tako nejasno poročilo denarno globo.

d Kozjanski hranilnici je dovolilo ministerstvo za notranje zadeve porabiti 35 tisoč kron iz rezervnega fonda za stavbo lastne hiše v trgu **v Iz Podčetrtku.** Podpisani se za gasilno društvo iskreno zahvaljuje blagorodnemu gosp. Petru Majdiču v Celju za poslanih 10 K kot prispevek k plesnem venčku. Anton Cvetko, načelnik gasilnega društva.

b Iz Podsrede. Naš kaplan g. Jernejče dela nekako konkurenco piskrovezom; zvezati hoče nekaj star pisker, pa pri svoji piskroveški obrti ima grozno smolo. Več o tem drugikrat! — Našemu kaplanu g. Bartolo-vmeju služi prižnica, spovednica, „Kat. izobr. dr.“ za metlo, s kojo bi rad pometel iz Podsrede vse, kar je naprednega, pa pri vsem tem ima smolo; celo pri Marijinih devicah ne gre bogvekakoli! Z grozo je konstatiral, da zahaja „Nar. List“ v mnogih izvodih v našo faro. Seveda, kaplanu je list trn v peti, ker si upa ožigosati napačno in pogubno delovanje naših duhovnikov, kakor zaslužijo; ker poučuje kmete o vsem potrebnem, da se jim bodo odprle oči in zvedeli bodo resnico. Podsredčani! Naše glasilo naj bo „Narodni List“!!! Mi Podsredčani smo in bomo kakor smo bili: zavedamo se, da imamo po božji podobi ustvarjene nemrjoče duše; nimamo jih pa po pasje ustvarjenih, kakršnih si želita g. Matijče in g. Jernejče, da bi se valjali po tleh pred njunimi nogami: smo tako trdno nameščeni na svojih posestvih, da je pač nemogoče nas — uničiti! — Kmalu več! — Kmet iz podsredške okolice.

Ptujski okraj.

Javni ljudski shod

se vrši v nedeljo 20. febr. ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu

PTUJU

z dnevnim redom:

1. Zadnji dogodki v deželnem zboru. Proč od Gradca!

2. Slučajnosti.

Slovenci ptujskega okraja! Štajercijanci sklicujejo svoj „kmetski“ shod v nemški kazino, kjer bodo „kmetje“ Ornig, dr. Plachky in drugi „obsojili“ slovensko obstrukcijo. Pokažimo, da stojimo kakor skala za svojo zahtevo: Proč od Gradca!

v Častnim občanom v Hajdini je bil izvoljen v seji obč. odbora soglasno g. učit. Pogrujc. G. Pogrujc deluje na hajdinski šoli že 22 let in si je pridobil velike zasluge za občino.

a Iz Ptuj. O priliki plesnega venčka v „Narodnem domu“ je tuk. policijski stražmojster Zentrich zopet vso svojo pozornost obrnil na

„Narodni dom“. Vedno je kje prežal, če bi le kak Slovenec glasneje tovariša pozdravil, da bi ga nahrulil in le pri najmanjšem ugovoru zaprl. Voznik Golobove obitelji od Vurberga je le toliko vstopil v vežo „Narodnega doma“, da je prosil gostilničarja, da Golobovim sporoči, da je voz za odhod pripravljen. In že ga je Zentrich popisal, da so bili konji brez nadzorstva. Takrat seveda Zentricha nikjer ni bilo, ko so prišli ob kakih pol 4 zjutraj nemčurški izzivači — med njimi c. kr. sodnik dr. Wressnigg — mirno odhajajočih Slovencev izzivat. Nemcem in nemčurjem je seveda vse dovoljeno in posebno nepristranskim sodnikom.

z Goljuhlvi berači. Nekateri lakomneži in žganjari iz polenske župnije, ki niti niso bili po toči poškodovani, so beračili po bližnjih farah zrnje, zabelo in druge stvari. Priberačeno zrnje in zabelo so pa potem v Ptuj, na Dornovi in Polenšaku prodali. To so najbrž tisti gladujoči kmetje, na katere se sklicuje „Štajerc“.

v Drobne novice. V Spuhlji pri Ptuj, so pretepli našemarjeni kmečki fantje nekega posestnika in njegovega sina iz Strelcev, ko sta se peljala iz Ptuj domov. — Zginil je pri Sv. Marjeti na Dr. polju mladi kovač Fr. Ojnik. Fant ga je rad pil in je morda kje zmrznil. — V Cirkovcih in Šikolah na Dr. polju bodo imeli v kratkem obč. volitve.

Javni ljudski shod

se vrši v nedeljo 20. febr. ob 1/4. uri pop. v prostorih ormoške čitalnice (prej Windischeva hiša)

ORMOŽU

z dnevnim redom:

1. Slovenci in deželni zbor. Proč od Gradca!
2. Slučajnosti.

Slovenci ormoškega okraja! Štajercijanci sklicujejo svoj „kmetski“ shod k Skorčiču, kjer bodo „kmetje“ dr. Delpin, Kautzhammer in drugi „obsojili“ slovensko obstrukcijo. Pokažimo, da stojimo kakor skala za svojo zahtevo: Proč od Gradca!

Iz Središča. Dolgo je že od tega, kar se je izprožila misel, ustanoviti v Središču sokolsko društvo, oziroma odsek kakega drugega »Sokola«, a še le sedaj se nam je posrečilo to misel uresničiti. Pripravljalni odbor upa, da bo v kratkem mogel oddati svoje poslovanje v roke pravega odbora, kajti upati je, da nas sprejme »Ptujski Sokol« pod svoje okrilje in se na ta način ustanovi odsek istega za Središče in okolico. Začeli smo že nabirati ude, redne in podporne in prostovoljne darove. Za »Sokola« vneta Središčane in okoličane vabimo tem potom najvljudneje k pristopu. Središke rojake v tuji prosimo, da mislijo na nas in nam pošljejo kakšno podporo. Cenjenim darovalcem denarnih podpor pa se iskreno zahvaljujemo in je še prosimo nadaljne naklonjenosti. (Med drugimi je v sokolske svrhe daroval znesek 5 K gosp. A. Serdoč, klesarski mojster v Celju. Pristrčna hvala.) Za pripr. odbor L. Muzek, tč. tajnik.

a Vrazova slavnost se vrši meseca avgusta na njegovem domu v Cerovcu. Pripravljalni odbor, ki je imel dne 31. januarja neko sejo je sklenil, da se izključi od slavnosti vsaka politika, vodita pa začasno priprave klerik. župan Vraz in znani miklavževski kaplan Štuhec.

u Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo izreka tem potom svojo zahvalo vsem, ki so se v zadnjem času pri raznih prilikah spomnili uboge šolske dece tukajšnje šole. Posebno gre hvala prirediteljem obrtniškega venčka, ki so na predlog gosp. Simoniča čisti dobiček čez 21 K darovali za uboge šolarje, dalje obč. predstojniku v Hermancih g. Puklavcu, ki je na veteranskem plesu nabral 6 K 40 vin. in g. obč. predstojniku Habjanču, na kojega predlog se je nabralo v isti namen v veseli družbi pri g. Janežiču v Brebrovniku 8 K 10 v. — Vsem darovalcem: Bog plati! — Sv. Miklavž pri Ormožu, 14. febr. 1910. Mart. Šalamun, šol. vodja.

p Iz središke fare. Lansko leto je kupil č. g. Matj. Šinko, bivši prof. bogoslovja in umirovljeni župnik tukaj tri nove zvonove v naš zvišani stolp župne cerkve. Bog ga živi še mnoga leta! Tudi cerkev se je povečala in prenovila, ker je stara bila premala in znotraj vsemu drugemu nego cerkvi podobna; in zakaj? Cerkev je križnička, a ti nočejo pomagati pri prenovljenju, sami farani pa ne morejo tlike svote plačati. — Sedaj jo je razširila „družba za stavbo cerkve v Središču“, pa blagoslovljena še ni — dasi se v nji božja služba vrši, kjer so delavci v času razširjenja razne burke vganjali. — Naša mladinska zveza vrlo deluje, ponosni smo na njo. Sedaj se snuje „Sokol“ za Središče in okolico. Le krepko naprej!

Konjiški okraj.

z Edina slovenska gostilna v Konjicah je „Narodni dom“. — Opozarjamo vse Slovence, ki imajo opravke v Konjicah, naj se poslužujejo te gostilne.

a Umrli sta oskrbniku Jesihu v Pogledu pri Konjicah začetkom tega meseca zapored dve hčerki: petletna Ida in devetletna Angela.

Vestnik

„Zveze slovenske napredne mladine“.

Seja osrednjega odbora Zveze slov. napredne mladine.

S nedeljo so došli od vseh strani v Celje tovariši in tovarišice, ki so člani osrednjega odbora ZSNM, pa tudi krajevni odbori, zlasli iz celjske bližje okolice so bili zelo lepo zastopani. Omenjamo Griže, Petrovče in Trbovlje, ki so se zlasti izkazali z mnogobrojno udeležbo.

Poročilo tov. tajnika Kuneja in podpr. Lešničarja nam je prav lepo predložilo stanje ZSNM od njene ustanovitve meseca oktobra lanskega leta pa do danes. Misel po združitvi naše narodne mladine je povsod našla navdušen odmev; navzlic neupravičenemu in včasih grdemu nasprotovanju gg. duhovnikov, ki so napeli vse moči in izrabili vsa sredstva, da bi nas uničili, uspeva vendar ideja naše Zveze, ker ima poštene cilje in nameene in ker ima tako silno notranjo moč, da je ne morejo pogaziti nepoštenjaki in mladinski zapeljivci. Ustanovili smo si doslej 13 pododborov, ki štejejo z vsakim dnevom več navdušenih članov in članic. Da, ne samo tovariši, tudi tovarišice se navdušeno oklepajo naše zastave in zastavljajo svoje mlade, sveže moči, da pomorejo naši kmečki mladini iz spanja k izobrazbi, narodnemu in stanovskemu napredku in duševni svobodi. Temelj je postavljen, ledina izorana po mnogih krajih; v druge bomo še svojo misel zanesli, šli bomo kot apostoli in dramili speče mlade sile k življenju. Treba bode sedaj urediti delo naših krajevnih organizacij. V ta namen je izdelal ožji celjski odbor priročne knjižice, ki bodo služile za imenike članov ob enem blagajniške knjige. Članarina znaša letno 1 krono in se bode plačevala potom znamk. Te se bode dobilo pri tov. in tovarišicah, ki so predsedniki, oz. predsednice ali blagajniki, ter se jih bode nalepljalo na posebne izkaznice, katere bodo objednem služile kot društvene izkaznice. — Da življenje po naših krajevnih odborih ostane vedno enako živahno in plodovito, se je sklenilo prirediti prihodnje nedelje mladinske poučne sestanke; napovedani in določeni so doslej za Št. Jur, Griže, Št. Pavel, Trbovlje, Središče, Petrovče; novi krajevni odbori se ustanove na Vranskem, v Braslovčah, šoštanjski in slovenjgraški okolici. — Povsod, koder bivajo kmečki fantje in zavedna narodna dekleta, naj delajo za našo Zvezo in nam naznanijo kraje, koder bode še mogoče ustanoviti mladinske zveze. Te bodo ne le vzgojevalno sredstvo za našo kmečko mladino, ne le jez proti narodnemu nasprotniku, temveč bodo tudi skrbele za to, da naša mladina ne bo hlapčevala denarja in časti željnim kaplanom, temveč se bode ne-strankarsko in samostojno izobraževala. — Glede verskega vprašanja se je izreklo, da stoji Zveza prej koslej na stališču, da je stanovska in strokovna organizacija naše narodne mladine, ki se nima v ničem ukvarjati z vero in cerkvo. To je stvar vsakterega posameznika. Vera in pobožnost nista odvisni od tega, je li kdor član kake bratovščine ali ne. Nasprotno — mi vidimo z obžalovanjem, da ravno člani klerikalnih mladinskih bratovščin nastopajo z največjim sovraštvom in odurno surovostjo napram nam, dasi smo opetovano izjavili, da ne nasprotujemo nikomur in delamo v krogu svojih somišljenic in somišljenikov, želeč, da bi se našemu poštenemu delu pridružili vsi dobro misleči in ga podpirali. Tajniško in predsedniško poročilo se je vzelo z navdušenjem na znanje. Da bi si pa vzgojili čim večje število dobrih bojnikov, spretnih govornikov in govornic, se bodo priredili v doglednem času, še tekom mesecev marca in aprila govorniški tečaji v Žalcu in Trbovljah. — Blag. poročilo tov. Trstenjaka kaže, da je nekaj rodoljubov, med njimi dr. posl. Roblek, radevolje prispevalo za mladinsko organizacijo; naj bi se našlo še več dobrotnikov! Trboveljska napredna mladina priredi v prid Zveze gledališko predstavo; posnemanja vredno tudi drugod! Znaki so večinoma razposlani in razprodani; tov., ki so prevzeli razprodajo,

prosimo za obračun, v kolikor ga še niso poslali. — Konečno so se še obravnavale različne društvene zadeve.

Seja se je v najlepšem razpoloženju zaključila. Prvi koraki so storjeni; na delo, na delo, vrla mladina!

d Iz Št. Jurja ob J. ž. V nedeljo 20. febr. se vrši mladinski shod v Št. Jurju ob J. žel. ob 3. uri popoldne v dvorani g. Nendlina. Pričakujemo tudi mladeniče in mladenke iz sosednih far, Dramelj, Ponikve, Slivnice, Kalobja in Št. Vida, da se tudi za imenovane okraje osnujejo pododbori. Dolžnost vsakega naprednega mladeniča in mladenke je, da dela za mnogobrojno udeležbo. Na svidenje!

b Iz Podsrede. Rokave si je zavihal in mersarski nož pripravil, naš „resnicoljubni“ dopisnik mariborskih listov. Najprej potegne moji malenkosti kožo s telesa, nato pa se zaletava v napredno gđ. Marico Panek, hčerko našega poštarja. V tem dopisu se zrcali onemoglost divje jeze klerikalnega dopisnika. No, saj vemo, odkod ta jeza. Gđ. Marica Panek je napredna mladenka in preponosna, da bi zahajala v „Kat. izobr. dr.“ ... Taka pisava pač ne znači (dopisnikove) ljubezni, ki bi odgovarjala njegovemu poklicu, — niti je v stanu pripraviti koga k pokori. Tak ton je vreden le starih ženic, ki si drugače ne znajo pomagati! — Nadalje prežvekuje isti dopisnik v „Straži“ to, kar je lani že desetkrat povedal, namreč, da za „Nar. List“ nihče ne mara. Oj prijatelj, motiš se! Pravkar mi piše kmét Fr. M. iz Podsrede: „Lepo se Vam zahvaljujem za „N. L.“ katerega ste mi na ogled poslali. Prosim pošljajte mi ga celo leto, denar bom že poslal.“ Pisem enake vsebine dobivam pogosto. — Vidiš prijatelj, smolo imaš; vsa tvoja pisava je našim ljudem le nekaj — „mene tekel fares!“ — O priliki več! — Zlatoslav Planinc.

Jz raznih slovanskih krajev.

v Zveza slovenskih županov na Koroškem se je 10. tm. osnovala. Na ustanovnem občnem zboru je bilo 14 županov in 30 obč. odbornikov, ki so zastopali 21 občin. Za načelnika je izvoljen vrli narodni župan občine Blato gospod Pavel Miklavčič.

d Živinorejski in mlekarski tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu dne 22. in 23. t. m.

a Iz Sestjana pri Trstu se poroča, da sta bila dne 11. t. m. izpuščena na svoboda Frančiška Lebanova in Josip Gašparin, ki sta bila obdolžena, da sta sežgala dva otroka.

Slovenci v tujini.

Slovensko izobraževalno in podporno društvo „Domovina“ v Gradcu ima svoje prostore v Stigergasse 2/1.

Slovenci v Gradcu in slovensko časopisje. Kolikokrat se je že omenjalo, kako ogromno število Slovencev živi v Gradcu, da bi lahko imeli svoj dnevnik in še nekaj tednikov zraven. Ker pa nobeden slov. list v Gradcu ne izhaja, je naša dolžnost, da kolikor največ mogoče med tukaj živeče Slovence širimo slov. napredne liste. Mnogo slov. družin živi tukaj, ki bi si lahko naročile »Nar. List«, ki stane samo 4 K na leto ali 1 K za četrt leta; to bi gotovo lahko pogrešali, ker se na drugi strani večkrat denar po nepotrebnem izda, iz lista bi pa vsaj izvedeli, kaj se v domačiji godi. Veliko slovenskih fantov stanuje skupaj po dva ali še več; ti bi lahko skupaj zložili in si »Narodni List« naročili. Izgubilo se je že na tisoče Slovencev v tujini; skrbimo, da se znanprej to ne bo več zgodilo; zato začnimo agitirati in širiti slov. napredne liste; posebno moramo skrbeti, da se bode »Narodni List« razširil, da bode tudi za graške Slovence kot lokalni list, zato naj vsak naročnik »Narodnega Lista« skrbi, da pridobi najmanj enega ali več naročnikov; v to svrhu naj vsak naročnik, ko je svoj list prečital, takoj nadalje posodi, ker stem se bode ljudstvo privadilo čitati in se bodejo tudi nemški listi opustili, ker večina graških Slovencev čita »Kleine Zeitung«. Ta list je nemško-klerikalni in Slovenci se iz tega lista tako nasrkajo nemškega duha, da potem sploh ne marajo več za slovensko čtivo. Tudi je dolžnost nas graških Slovencev, da bi v vsaki gostilni, kamor zahajamo, zahtevali »Narodni Dnevnik ozir. »Narodni List«, ker stem se ni vse storjeno, ako se v gostilni slovenske pesmi pojo; od samega petja nima narod veliko. Vem za slučaje, da je nemški gostilničar rad »Narodni List« naročil, če se je od slovenskih gostov zahteval; seveda ni veliko, ali gotovo veseli vsakega Slovenca, če kaj zahteva, da se tudi Nemci vdajo, Toraj Slovenci na delo, gotovo ne bo brez uspeha.

Darujte za „Nar. sklad“!

Delavski obzornik.

u „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ in soc. demokratije. Soc. demokratije v Trstu tožijo, da gre njihova železničarska organizacija rakovo pot. Zato napadajo zdaj NDO, češ da je ona tega kriva. Nato jim odgovarja „Narodni Delavec“ med drugim sledeče:

NDO vendar ni „Zveza jugoslovanskih železničarjev.“ Soc. dem. so hudi, ker NDO in tudi „Zveza jugoslovanskih železničarjev.“ daje svojim rednim članom podpore v slučaju daljše bolezni ali v slučaju smrti itd. Toraj socijalistični železničarji ne privoščijo našim članom podpore!! Pravijo, da mi dajemo lahko podpore, ker nas zakladajo kapitalisti! — Da, ako bi bilo to res. Mi jim lahko povemo, da mi nimamo kapitalistov, ki bi nas zakladali, ampak nekaj drugega imamo:

Naše vodstvo je jako marljivo in štedljivo, ne zajema nikjer, pa tudi ne dovoljuje nikomar izsesavanja svojih članov ter ne zametuje denarja v politične, v strankarske namene, kakor socialno-demokratska stranka. Zato pa daje lahko podpore svojim članom. Pri nas ne vlečejo blagajniki procentov, ampak delajo iz ljubezni in prepričanja za „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“ in v prid njenih članov tovarišev.

Tudi imajo naši člani več ljubezni do svoje organizacije „Zveze jugoslovanskih železničarjev“, ker so pristopili k njej sami, ne pa kakor socijalistični sodrugi, ki se vlečejo ali s terorizmom ali lažmi, rekel bi, za lase v organizacijo. Ako ukleneš koga siloma v verige, bo gledal, da se ob prvi priložnosti oprosti, in tako je tudi pri sodrugih. Radi tega vedno manjka članov. Tako je umljivo, da so vlačili in jih še vlačijo v svoje organizacije in pritiskajo zlasti na uboge delavce in to posebno na kolodvoru pri Sv. Andreja v Trstu, da morajo vstopiti v njih organizacijo. Ako pa kdo ne pristopi, potem ga pa psujejo. In to so potem člani, ki socijalno-demokratskega programa niti ne poznajo še manj pa, da bi vedeli, kaj se pravi, biti socijalni demokrat. So pač bili časi, ko so rekli voditelji: vsak mora biti iz srca socijalni demokrat, drugače ga ne maramo; danes pa psujejo in zatirajo vsakogar, ki noče biti njihov pristaš.

Slovenski železničarji! Ni se vam treba bati nikogar, in kdor želi vstopiti v „Zvezo jugoslovanskih železničarjev.“ naj se prihlasi mirno in brez skrbi, mi ga bomo tudi proti internacionalnemu terorizmu znali varovati.

u Sv. Rok ob Sotli. V naši občini in v naši sosesčini imamo polno kamnolomov. Lastnika sta Plevčak in rogaški Šporn. Zaposlenih je pri obeh okrog 100 delavcev. Slabo življenje imajo. Razmere v kamnolomih vam bom o priliki obširneje popisal. Podjetnika plačujeta skrajno slabo in prav nič ne pomislita, da postaja življenje od dne do dne dražje. Tu se mora nekaj storiti. Da bi delavstvo s krvavimi žulji dajalo samo obema podjetnikoma dobiček, samo pa pri tem glada poginjalo, tega ne more nihče zahtevati.

a Trboveljska premogokopna družba je odklonila prošnjo za regulacijo akorda in mezd z izgovorom, da delavci sami premalo delajo in si tako krajšajo zaslužek. Ta krivičen in izzivajoč odgovor družbe, ki ima na leto nad en milijon kron čistega dobička, je vzbudil med prizadetimi rudarji umevno ogorčenje.

u „Narodni Delavec“, glasilo „Narodne delavske organizacije“, prične v najkrašem času izhajati dvakrat na teden.

u Nad 500 železničarjev se je že vpisalo v „Zvezo jugoslovanskih železničarjev.“

Gospodarski paberki.

Kmetje-sadjerejci!

Zakaj se sadi sadno drevje?

1. Da bi se napravilo zadosti pijače in tudi octa za domačo potrebo.

2. Da bi se lahko najmanj skoz štiri do osem mesev dalo otrokom, družini in delavcem vsak dan k mali južini poleg kruha tudi sveže sadje na mizo. Malokdo bi verjel, koliko se stem prihrani pijače, kuhe in drugega živeža. Največji stroški pri vsaki kmetiji so stroški na živež. Zakaj pa pravi pregovor: Žena podpira 3 hišne vogle? Večina tega, kar gospodar pridela, gre potem v kuhinji skoz roke gospodinje. In če ta ne zna dobro gospodinjiti, ves trud gospodarjev je zaman.

3. Da bi bilo subega sadja zmiraj kolikor toliko pri hiši.

4. Da bi se iz prodaje sadja ali sadnih pridelkov pridobili novi dohodki v gotovem denarju.

Zakaj pa napreduje sadjarstvo tako po malem, zakaj celi okraji nimajo tistega dohodka iz sadjereje, katerega bi lahko imeli? Ali je temu krivo pomanjkanje znanja v sadjereji? Ne. Krivo temu je, ker ima ljudstvo še premalo zanimanja za sadjerejo, ker še večinoma ni prepričano in ne verjame, da se da pri nas na Spod. Štajerskem še veliko denarja v sadjerejstvu zaslužiti.

Posebno ti, kmetška mladina, ki boš sama od drevja, katero se sedaj sadi, največji hasek imela, poprimi se z veseljem, z vnemo, s prepričanjem in zanimanjem sadjereje. Marsiktera krona, ktera se pogosto ne samo brez potrebe, ampak celo samemu sebi v škodo izvrže, bi bila kaj dobro in na visoke obresti v sadjereji naložena z vsakoletnim nakupom kakih pet ali deset dreves. Fant (pa tudi dekle), kateri je v mladosti drevje na domačiji sadil, pozneje pa posestvo prevzame, dobi že s tem plačilo, ker mu drevje dohodke da. — Otrok, kateri je drevje sadil, pozneje pa od hiše gre, in imajo od drevja drugi hasek, je vseeno s svojim delom nekaj lepega in koristnega napravil. Vsakokrat, kadar se sadje spravlja, se gospodar nehote hvaležno spominja tiste roke, ktera je nekdanje drevo vsadila in v mladosti oskrbovala.

Vsak otrok naj bi na domači grudi nekaj dreves vsadil. S tem si postavi lep in trajen spomenik, veliko več vreden kakor spominska plošča z zlatim napisom. Če pride kedaj otrok iz sveta zopet domov, bo hitro šel pogledat, kaj še njegovo drevo dela, in če lepo uspeva in že rodi. Kak ponos, kakšno veselje, kakšno zadoščenje!

Kdor pa hoče s svojim drevjem veselje imeti in kmalu hasek dočakati, mora v prvi vrsti lepo močno drevje dobrih sort si preskrbeti in jih potem pravilno posaditi. Takšno lepo drevje sort: Kanada — mašancelj — renski bob in banmanova rajneta, ima naprodaj in sedaj mladletja za oddati domačin: — V. Štelcer, drevesničar Šentilj v Slovenskih goricah. — Komad' stane 60 v, beri samo šetdeset vinarjev. Dobro je, naročevati drevje z večih strani, da se potem lahko prepriča, kje se boljše dobi.

u Klajno apno pospešuje rast in utrjuje kosti, posebno pa pri mladi živini. Klajno apno se daje živalim ali na mleku, ali pa se je pomeša med snho klajo. Poklada naj se vsak dan in sicer naj se daje žrebetom in teletu po 8—15 g., konju in govedu 30—50 g., jagnjetu in prešičkom 5—10 g., ovci in presiču 12—20 g., in kuretni po pol do 2 gr.

u Obrezovanje sadnega drevja po zimi. Marsikateri noče obrezovati sadnega drevja v zimi, marveč čaka spomladi za obrezovanje. Večkrat opravlja to delo še-le, ko drevje poganja. To je napačno. Mraz, radi katerega se izgovarja, škodi morda njemu, sadnemu drevju pa ne. Pač pa se sadno drevje oslablja, če je obrezujemo, ko se je sok pričel pomikati proti vrhom. — Čim prej se sadno drevje obreže, tem boljše je.

Vprašanja in odgovori.

T. F. v O.: Ali je dobro rezati plemenskega merjasca, ki je za pleme postal nesposoben?

Odgovor: Da, ker dobi potem večjo klavno ceno. Po operaciji (rezanju) pa zahteva taka žival, dokler ne ozdravi, skrbno gojo, mora biti v snažni in suhi stelji, obvarovana pred vsakim prepihom in pri mali hrani. Kot krmila se naj dajejo rezanemu merjascu, dokler rana ne ozdravi, lahko prebavljive, redke pijače. Čimbolj v tem času žival shujša, tem boljše je za poznejše pitanje, ker se pri tem zgubi staro trdo meso in se pri krmiljenju razraste novo mehko.

M. A. v P.: Kako bi se na polju vsaj deloma rešil miši?

Odgovor: Dajte si napraviti ilovnate ali glinaste posode z gladkimi notrajnimi stenami. Zakopljite jih do zgornjega roba v zemljo, napolnite jih do polovice z vodo, čez pa pognite slamo. Miši iščejo pod slamo zavetja in popadajo pri tem v posodo, iz katere več ne morejo. Podobni poskusi so se prav dobro obnesli. Po 10 miši se je v kratkem času našlo v eni sami posodi.

Razne novosti.

u Strašna nesreča se je pripetila 12. tm. pe noči v Sredozemskem morju južnoizhodno od Španske. Parnik „General Sanzi“ je zadel ob skalo v prelivu med otokoma Mallorca in Minorca. Vsled silno razburkanega morja je hitro tonil. Z njim vred je utonilo razun enega človeka, ki se je rešil, vse, kar je bilo na ladji: vsega skupaj krog 100 potnikov in krog 50 mornarjev.

d Nuna — poglavarica vlomilcev. Dolgo so iskali hudoodelce, ki so svoj čas vlomili v cerkev v Czenstochanu in jo oropali raznih dragocenosti. Sedaj so jih izvohali in zaprli v osehah — jedne nune in njenega pomagača. Nuna Verbova je navidezno jako sveto živela, v resnici pa je bila na čelu tatinske bande, ki je kradla po samostanih. V njenem stanovanju so našli večji del v Czenstochanu ukradenih dragocenosti.

a Strašno maščevanje. Obrtnik Szczuko v Carycyni na Ruskem Poljskem je imel iz prvega zakona tri, iz drugega pet otrok. V oporoki, ki jo je vsled starostne slabosti napravil, je pa zapisal vse premoženje otrokom iz drugega zakona. Eden sin prvega zakona je bil vsled tega tako divji, da je očeta, mačeho in vseh 5 otrok iz drugega zakona ubil s sekiro. Morilca so zaprli,

v Papež pred sodiščem? Sodišče v San Ciano na Italjanskem je pozvalo papeža, naj se pride zagovarjat radi protipostavnega prejema dedščine kanonika Adame, ki je zapustil več milijonov lir.

z Usodepolna zamena. Dva delavca sta v Devi na Erdeljskem zamenjala zvečer, ko sta si hotela pripraviti večerjo, konservno škatljo z dinamitovo na kar je ta eksplodirala in oba ubila.

z Smrti se je napil za 11 krajcarjev v Gárdonyju pri Stolnem Belemgradu kmetški fant Julij Szakál. Stavil je 11 krajcarjev, da izpije liter vina na eden dušek. Stavo je sicer dobil, ali čez par minut je revež umrl, ker ga je zadela srčna kap.

z Divja svinja je požrla v nekem gozdu pri Brašnu na Erdeljskem petletnega Jožefa Hilo, ki si je bil zašel. Ostalo je samo nekaj kosti.

Zadnji dopisi.

u Griže. V nedeljo so se zopet zbrali v griškem bračnem društvu griški pastirji; udrihali so zopet po narodni stranki. Kaplan je nekaj čenčal od narodnih posojilnic, kakšne procenote da vlečejo; v Središču baje celo po osem odstotkov, (bodo že Središčani lažniku primerno odgovorili. O p. uredu.) Celó leto so si spravljalí skupaj člani, da so vendar enkrat ustanovili čuka. — Radovedni smo kje si bodo poiskali duplino, ker zdaj je še mrzlo, da ne zmrznejo, kakor so v Trbovljah. — Zavedni naprednjak.

u Iz Griž. Slučajno mi je prišla 6. štev. z dne 10. febr. „Slov. Gosp.“ v roke, in sem našel pod rubriko „Žalska okolica“, kako neki mazač piše, kako so Žalčani agitirali pri občinskih volitvah. Kako so pa klerikalci delali, tega ne sporoči. Griški ajmohtarji so tako divjali in agitirali za Žalske klerikalce, da so celo tistim, ki imajo tudi v Žalcu volilno pravico, obljubovali pijače, kolikor bi hoteli piti. Neki zagrizeni Griški klerikalec, ki je tako reven, da bi skoro sebi ne mogel privoščiti kupico vinca, je obljubil jednemu, ako se udeleži volitev in ako bode volil klerikalne odbornike, 1 liter vina. — A dotični mož je bil značajan in je odločno volil z napredno stranko. Tako delajo klerikalci, potem pa, če zmagajo pri katerih volitvah, pa vpijejo, da je krščanska pravičnost zmagala. — Na tak način zmagujejo kronce, smodke, in pijača. —

Naprednjak.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Obrtni Vestnik.

u Obrtne kreditne zadruge in ministerstvo javnih del. Ministerstvo za javna dela je sklicalo nedavno konferenco v zadevi obrtnih kreditnih zadrug. Sklenilo se je, da se smatrajo za dobre samo take kreditne zadruge, pri katerih so deleži 300—400 kron in imajo dvakratno ali trikratno jamstvo. Kdor pozna razmere avstrijskega in posebej našega obrtništva, mora sprevideti, da je ta sklep velika — neumnost. Saj še na Dunaju ne morejo takih „maloobrtniških kreditnih zadrug“ ustanoviti. Danes se slošno snujejo obrtne kreditne zadruge z deleži po 100 K in dvakratnim jamstvom.

a Podučni tečaj za odbornike obrtnih zadrug priredi štajerski obrtnopospeševalni urad od 14. do 19. t. m. v ptajskem rotovžu. Predavalo se bode nemški in se bode tečaj vršil zvečer — samo da se oteži udeležba funkcionarjem slov. obrtnih zadrug iz okolice. Štajerska dežela nima za slovensko obrtništvo nobenih ozirov in nobenega vinarja!

Listnica uredništva.

Teharje: Nekaj danes! Vse ni šlo! Ostalo pride v primerni obliki (ker splošno važno, menda na uvodnem mestu!) prihodnjič! Zdravi in hvala! — Kapele: Stvar mi premalo jasna, in zdi se mi, tudi brez vsakega političnega pomena. Poročajte nam kaj drugega, ali pa pojasnite ta dopis, če smatrate za potrebno, da se iz političnih ozirov objavi. — Št. Peter-Gotovlje: Za danes predolgo in morali odložiti. Hvala! Zdravi! — B., Kapele: Gotovo tudi prihodnjič, za to številko se nam silno nakupičilo gradiva. — Vojnik: Istotako! List je pač mnogo premajhen! Širimo ga med ljudstvom, da ga lahko sčasoma povečamo! — Kalobje, M. Z.: Le poročajte, pa kaj splošno zanimivega. Pišite le z večjimi črkami in samo po eni strani lista. Zdravi!

Narodna hranilnica in posojilnica pri Sv. Boltenku pri Središču, registr. zadruga 3 neomejeno zavezo

vabi vse svoje cenjene zadržnike

k prvemu rednemu občnemu zboru,

ki se vrši v nedeljo 20. februarja t. l. z dnevnim redom, kakor je bil isti objavljen v št. 2. „Zadruge“.

Načelstvo.

Loterijske številke.

Trst, dne 12. februarja 1910: 35, 54, 1, 24, 84.
Linc, „ „ „ „ 38, 8, 63, 2, 85.

Lepo posestvo naprodaj!

V trgu, blizu farne cerkve se prodaja iz proste roke: zidana hiša z gospodarskim poslopjem, kozolec, 4 orale travnika, sadonosnik in vinska trta, na kateri se pridelava 5 do 7 vedrer vina. Naslov pri upravnistvu „Narodnega lista“.
63 3-1

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju, reg. zadr. z neom. zavezo
ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 20. februarja 1910 ob 9. uri
dopoldne v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev nadzorstva.
5. Nasveti.

61 1

Načelstvo.

Vabilo na

III. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Središču
registr. zadruge z neomejeno zavezo.

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 27. svečana 1910 ob 3. uri
popoldne v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1909.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Naprodaj

ima graščina Josipdol, posta Ribnica
na Štajerskem

3500 drogov 4 do 6 m dolgih in
13000 „ 1½ „ 3½ „ „

iz smrekovega lesa, pripravne za last-
nike vinogradov in hmelovih nasadov.
Cena zmerna. 59 3-1 Oddaja takoj.

Mlad mož

išče gostilno na račun

ali v najem v prometnem kraju. Isti je zmožen
voditi velike pevske zборе, godbe na pihala
in na lok. — Ponudbe na upravnistvo tega
lista pod „gostilna na račun L. M. S.“.

Trsničarska zadruga v Ljutomeru

naznanja, da ima precejšnjo množino cepljenih,
od toče nepoškodovanih

TRT

najboljše kakovosti sledečih vrst: šipone laški
rizling, renski rizling, beli burgundec, silvanec,
silvanec-muškat, traminec, portugizec, bela in ru-
deča žlahtnina. — Podlage običajne, cene znižane.

Vinogradniki, zahtevajte cenike!

Vino! Vino!

Naznanjam krčmarjem in vinskim trgovcem,
da imam v zalogi v Halozah (okraj Zavrč) in pri
Sv. Barbari še veliko zelo dobrega vina naprodaj
po ugodni ceni. Posredujem v vinski kupčiji in
pošiljam na zahtevo zanesljivo in točno.

Jurij Gnilšek, veleposestnik pri Sv. Barbari
v Halozah. 54 3-2

Vabilo na IX. redni občni zbor „Lastnega doma“

reg. kred. in stavb. zadr. z om. zav. v Gaberju pri Celju
ki se bode vršil
v četrtek, dne 24. svečana 1910, ob
6. uri zvečer v zadružnih prostorih v
Retovski ulici št. 12.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računa za leto 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši zborovanje eno uro pozneje, pri katerem je sklepčno vsako število navzočih zadružnikov. (§ 60 zadr. pravil.)

107

Načelstvo.

Širite „Narodni List“!

Kdor je
osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlja štiri krone.

2. Vitkov „Mucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate,
vse druge zavrnite!

2 učenca

ki imata veselje do vrtnarstva sprejme takoj
Miha Kokošinek, vrtnar v Gaberju
pri Celju št. 63. 91 22

Sukno

ševjot in kamgarn za moške
obleke se dobi v velikanski izbiri
in nizkih cenah v narodni
veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve
čez K 20'— franko. Zahtevajte „Bomba“
tkanina, preizkušena najboljša za žensko
in možko perilo. Kos 23 m franko
K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po
20 m trpežni K 8'—, fini K 10'—, zelo
fini K 12'—.

32 52-6

60 komadov garantirano izbornega, pri
vtisnjenju lahko poškodovanega
rastlinskega mila, bruto 5 kg za K 9'—, franko
vsaka poštna postaja na Avstrijskem, na Ogrsko po povzetju.
Parfumerija Carmen, Dunaj I. Rauhenssteingasse 7. O. P.
57 4-2

Posteljna vlaga!

Odstranitev takoj. — Starost in spol se
naznani. — Pojasnila zastoj daje zavod
„AESCULAP“, Regensburg, Bavarsko.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega
2 K. boljšega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velefinega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K. najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K;
napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K. 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 59 25-4

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Sumava, Češko.

Zaročne in poročne prstane

vljudno
priporoča

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izbor novosti, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-4

stavbena zlasti tesarska dela.